



O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI  
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

PROFESSIONAL TA'LIMNI  
RIVOJLANTIRISH INSTITUTI

# O'RTA MAXSUS KASBIY TA'LIM DARAJASI



Mutaxassisligi kodi va nomi:

50910102-Stomatologiya ishi

1. Stomatolog yordamchisi
2. Tish texnigi



# Toshkent-2025

## MUNDARIJA

1. Qo'llanilish sohasi 4 2. Atamalar va qisqartmalar 4 3. Ta'lim dasturini ishlab chiqishning normativ-huquqiy hujjatlari 5 4. Kasbiy ta'lim xususiyati 5

5. Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati tavsifi va umumiy va kasbiy

kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar<sup>7</sup> 6. Kvalifikatsiya bo'yicha professional modullarni shakllantirish 10 7. O'quv reja 14 8. Namunaviy o'quv

dasturlari 16

### I. Qo'llanilish sohasi

Mazkur ta'lim dasturi kasbiy ta'lim tashkilotlarida **50910102-Stomatologiya ishi** mutaxassisligi bo'yicha kadrlar tayyorlashda umumiy va kasbiy kompetensiyalari, o'qitish natijalari, o'quv reja va modullariga qo'yiladigan talablarni, ta'lim oluvchilarning o'quv yuklamalari hajmini hamda bitiruvchilarni belgilangan talablarga javob berishini nazoratini belgilaydi.

Ta'lim dasturi ta'lim oluvchilarning kasbiy tayyorgarligiga qo'yiladigan talablarni va kasbiy kompetensiyasini baholashda hamda ta'lim tashkilotlarini attestatsiyadan o'tkazishda asosiy mezon hisoblanadi. Mazkur talablarning bajarilishi kasbiy ta'lim tashkilotlarining bitiruvchilariga kasbiy ta'limning tegishli darajasini olganligi to'g'risida davlat namunasidagi hujjat berilishi uchun asos hisoblanadi.

Ta'lim dasturi ta'limni boshqarish davlat organlari va ta'lim faoliyati sub'yektlari tomonidan, idoraviy bo'ysunuvi va mulkchilik shakllaridan qat'iy nazar, tatbiq etilishi majburiydir. Ushbu ta'lim dasturi **50910102-Stomatologiya ishi** Q01.019.1178/B-21 3225 19.01.2021 № 19-ICH tasdiqlangan kasbiy standart talablari asosida ishlab chiqildi.

### **Ta'lim dasturi quyidagilarga mo'ljallangan:**

- mehnat bozori va professional ta'lim sohasi o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni tartibga solish;
- kasb yoki mutaxassislikka o'qitishga qo'yiladigan talablarni belgilash; - o'quv reja va uning tarkibiy qismiga qo'yiladigan talablarni belgilash; - fan (modul)lar va uning mazmuniga qo'yiladigan talablarni belgilash; - o'qitish natijalarini baholash;

### **Ta'lim dasturining asosiy foydalanuvchilari:**

- kasbiy ta'lim tashkilotlari rahbar va pedagoglari;
- korxonalar (tashkilot)lar rahbarlari va tegishli mutaxassislari;
- kasbiy malakasini baholash va tasdiqlash sohasidagi mutaxassislar.

### **II. Atamalar va qisqartmalar**

**kasbiy ta'lim** — ta'lim oluvchilarda ma'lum bir mutaxassislik va kasblar bo'yicha kasbiy kompetensiyalarni shakllantiradigan va rivojlantiradigan uzluksiz ta'lim tizimi;

**akademik mobillik** — texnikum o'quvchilarining muayyan vaqt mobaynida respublika hududidagi yoki chet eldagi boshqa bir kasbiy ta'lim tashkilotida ta'lim olishi;

**kredit** — ta'lim olish natijalariga ko'ra o'quvchi tomonidan muayyan fan bo'yicha o'zlashtirilgan o'quv yuklamasining o'lchov birligi. Kreditlar qoidaga muvofiq butun sonlarda ifodalanadi;

**kreditlarni ko'chirish** — o'quvchilarning akademik mobilligini ta'minlash maqsadida bir texnikumdagi ta'lim dasturida olingan kreditlarni boshqa texnikumga ko'chirish va tan olish;

**o'rta maxsus kasbiy ta'lim** — Ta'limning xalqaro standart tasniflagichining 5-darajasiga mos keluvchi ta'lim dasturlari;

**kredit to'plash** — o'quv yuklamasini o'zlashtirish natijasida taqdim etiladigan kredit birliklarini yig'ish;

**mobillik dasturi** — ikki yoki undan ortiq texnikum o'rtasida o'zaro kelishuv asosida tashkil etiladigan dastur;

**ta'lim dasturi katalogi** — professional ta'lim tashkiloti tavsifi, kredit-modul tizimi, mavjud kasb va mutaxassisliklar, o'quv rejalar, o'quv dasturlari, xizmatlar va resurslar tavsifi to'g'risida axborot;

**ta'lim jarayonini boshqarish axborot tizimi** — o'quvchilarni ro'yxatga olish, o'quv materiallarini tarqatish, o'quvchilar va pedagog xodimlar o'rtasida o'zaro hamkorlikni ta'minlash, topshiriqlarni berish, nazoratlar o'tkazish, baholash va uning natijalarini qayd etish kabi imkoniyatlarga ega bo'lgan elektron tizim (maxsus dasturiy vosita);

**ta'lim elementlari** — ta'lim dasturining bir qismi bo'lib, ta'lim olish natijalariga erishish va ta'lim dasturida ko'rsatilgan bilimlarni o'zlashtirishga hamda ko'nikmalarni egallashga ko'maklashuvchi o'qitish turi;

**ta'lim moduli (modul)** — o'quvchida bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga qaratilgan ta'lim dasturining tarkibiy qismi sifatida nazorat qilishning tegishli turi bilan yakunlanadigan alohida o'quv fani (uning qismi yoki o'zaro bir sohaga doir fanlar majmui);

**transkript** — ta'lim olishning tegishli davrida o'zlashtirilgan kreditlar hamda olingan baholarning harf va raqamlardagi ifodasi ko'rsatib o'tilgan fanlar ro'yxatini o'z ichiga olgan belgilangan shakldagi hujjat;

**o'quvchining shaxsiy ta'lim trayektoriyasi** — o'quvchi tomonidan tanlangan hamda unga ketma-ketlikda bilimlar to'plash va xohlagan kompetensiyalar yig'indisiga ega bo'lish imkoniyatini beradigan yo'nalish (marshrut, reja). Ta'lim trayektoriyasi institusional hujjatlar va yo'riqnomalar yordamida tuzilishi hamda turli ta'lim trayektoriyalari natijasida bir xil malaka olishga olib kelishi mumkin;

**o'quv yuklamasi** — o'quvchi tomonidan o'quv faoliyatining barcha turlarini (ma'ruza, amaliy mashg'ulot, seminar, laboratoriya ishi, kurs loyihasi (ishi), amaliyot va mustaqil ish) amalga oshirish asosida kutilgan o'quv natijalariga erishish uchun zarur bo'lgan soatlar hajmi;

**GPA (Grade Point Average)** — ta'lim oluvchi tomonidan o'zlashtirilgan kreditlari bo'yicha olgan bahosi (ballari)ning o'rtacha qiymati bo'lib, u quyidagi formula yordamida hisoblanadi:

$$\text{GPA} = \frac{K_1 * U_1 + K_2 * U_2 + K_3 * U_3 + \dots + K_n * U_n}{K_1 + K_2 + K_3 + \dots + K_n},$$

$K_n$  — har bir fan/modulga ajratilgan kreditlar miqdori;

$K_{Tn}$  — har bir fan/modul bo'yicha o'quvchi to'plagan kreditlar miqdori;  $U_n$  — har bir fan/modul bo'yicha o'quvchi olgan baho (ball);

$n$  — muayyan fan/modulning soni.

Bunda o'quvchi faqat fan/modulni muvaffaqiyatli yakunlagan taqdirda, ushbu fan/modul bo'yicha kredit beriladi.

**texnikum** — Xalqaro tasniflagichning 5-darajasigacha mos keluvchi va oliy ta'lim tizimi bilan integratsiyalashgan ta'lim dasturlari asosida kadrlar tayyorlaydigan hamda oliy ta'lim muassasalari huzurida faoliyat yuritadigan ta'lim muassasalari;

**kasb** — maxsus tayyorgarlik va ish tajribasi natijasida ma'lum bir sohada mehnat faoliyatni amalga oshirish uchun lozim bo'lgan nazariy bilimlar, amaliy ko'nikma va malakalar majmuasini egallagan, jismoniy imkoniyat, aqliy qobiliyat va huquqlari ta'minlangan mehnat faoliyati (mashg'uloti)ning turidir;

**mutaxassislik** — biror kasb doirasida ma'lum bir faoliyat turi uchun maxsus tayyorgarlik va amaliy tajribasi bilan erishilgan zarur bilim, ko'nikma va malakalar majmui;

**kvalifikatsiya** — kasbiy mahorat darajasi yoki pog'onasi kasbiy talablarning muayyan pog'onasiga muvofiqligi darajasi;

**kasbiy standart** — xodimga ma'lum bir kasbiy faoliyat turini, shu jumladan, ma'lum bir mehnat funksiyasini bajarish uchun zarur bo'lgan malaka talablari; **davlat ta'lim standartlari** — davlat tomonidan ta'limning mazmuni va sifatiga nisbatan belgilanadigan talablar majmui;

**kompetensiya** — bilim, ko'nikma, malaka va shaxsiy sifatlar majmui; **kasbiy kompetensiya** — bilim, ko'nikma va amaliy tajriba asosida kasbiy faoliyatga tegishli vazifalarni bajarishda faoliyat yuritish qobiliyati; **umumiy kompetensiya** — bilim, ko'nikma va amaliy tajriba asosida kasbiga yaqin faoliyat turlarining ko'pchiligi uchun umumiy bo'lgan masalalarni hal etishda muvaffaqiyatli faoliyat yuritish qobiliyati;

**ko'nikma** — muayyan vazifani bajarish uchun egallangan qobiliyat; **o'quv rejasi** — professional ta'limning muayyan kasbi yoki mutaxassisligi bo'yicha o'quv faoliyati turlari, o'quv fanlari (modullari) va kurslari hamda malaka amaliyotlari tarkibi, ularni o'rganish izchilligi, soha va tarmoqlarda

ish turlarining mavsumiyligini hamda soatlardagi hajmini belgilaydigan hujjat;

**o'quv dasturi** — kasbiy ta'lim o'quv rejasiga kiritilgan fanlar va amaliyotlarning mazmuni, o'qitishning maqbul usullari, axborot manbalari ko'rsatilgan hujjat;i

**o'quv jarayonining grafigi** — ta'lim jarayonining ketma-ketligi va almashuvchanligini, attestatsiya va ta'til vaqtlarini belgilovchi hujjat.

### **Qisqartmalar:**

**KT** – kasbiy ta'lim

**KTM**- kasbiy ta'lim tashkilotlarida

**TD** – ta'lim dasturi

**UK** – umumiy kompetensiya

**KK** – kasbiy kompetensiya

**O'N** – o'qitish natijasi

**N** – nazariy

**A** – amaliy

**L** – laboratoriya

**MT** – mustaqil ta'lim

**MM** — mutaxassislik moduli;

**KM** – kasbiy modul.

**III. Ta'lim dasturini ishlab chiqishning normativ-huquqiy hujjatlari** 1. O'zbekiston Respublikasining “Ta'lim to'g'risida”gi qonuni.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Professional ta'lim tizimini yanada takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida” 2019-yil 6- sentyabrdagi PF-5812-sonli Farmoni.

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 16-oktyabrdagi “Kasbiy ta'limda malakali kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish va xalqaro ta'lim dasturlarini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida” PF-158-sonli Farmoni.

4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “O'zbekiston Respublikasida uzluksiz boshlang'ich, o'rta va o'rta maxsus professional ta'lim tizimini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida” 2020- yil 7-avgustdagi 466-son qarori.

5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Texnikumlarda kredit modul tizimida o'quv jarayonini tashkil etish tartibi to'g'risida”gi 2023-yil 7- dekabrdagi 648-son qarori.

6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “O'rta va o'rta maxsus professional ta'lim tashkilotlarida sirtqi va kechki ta'limni tashkil etish chora tadbirlari to'g'risida” 2022-yil 28-iyuldagi 411-son qarori.

7. 5. Vazirlar Mahkamasini 2024-yil 13-dekabrdagi “Oliy va kasbiy ta'lim tashkilotlari bitiruvchilarning yakuniy davlat attestatsiyasini tashkil etish chora tadbirlari to'g'risida”gi 836-sonli Qarori;

8. Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirining 2024-yil 19-iyundagi 213-son buyrug'i bilan tasdiqlangan Professional ta'limning tayyorlov

yoʻnalishlari, kasblar va mutaxassisliklar klassifikatori.

9. Oliy taʼlim, fan va innovatsiyalar vazirining 2025-yil 26-fevraldagi 79-son buyrugʻi bilan tasdiqlangan Kasbiy taʼlimning tayyorlov yoʻnalishlari, kasblar va mutaxassisliklar klassifikatori.

#### **IV. Kasbiy taʼlim xususiyati**

##### **4.1. 50910102-Stomatologiya ishi mutaxassisligi doirasida beriladigan kvalifikatsiya:**

###### **1. Stomatolog yordamchisi,**

###### **2. Tish texnigi**

Kamida umumiy oʻrta maʼlumotga ega boʻlgan shaxslar hisobidan shakllantirilgan guruhlarda tanlangan kvalifikatsiyalar sonidan kelib chiqib oʻqish muddati belgilanadi. Bu guruhlarda kasb doirasida tanlangan kvalifikatsiyalarni muvaffaqiyatli oʻzlashtirgan shaxslarga belgilangan namunadagi diplom beriladi va mazkur diplom bilan shu kasb boʻyicha mehnat bozorida ishlash huquqiga ega boʻladi. Egallanmagan kvalifikatsiyalarni qayta oʻzlashtirishga ruxsat beriladi va mazkur kvalifikatsiyani muvaffaqiyatli oʻzlashtirganlarga belgilangan tartibda diplom beriladi.

4.2. Ruhiy-fiziologik fazilatlar minimumi: kuzatuvchanlik, diqqatni bir joyga qaratish, fikrni jamlash, qoʻl-oyoq harakatini jarayonga moslashtirish, har tomonlama tez fikrlash va faraz qilish, yorugʻlikni sezish, faol va tez xotirlash, harakat xotirasi va moslashuvchanlik.

##### **4.3. Taʼlimni davom ettirish imkoniyatlari.**

Mazkur taʼlim dasturi boʻyicha bitiruvchilar keyinchalik kasbiy taʼlimini chuqurlashtirish maqsadida:

kadrlar malakasini oshirish tizimida, tarmoq oʻquv muassasalarida va maxsus kurslarida malakani oshirishi;

kasbiy faoliyatning tegishli sohasida yanada yuqoriroq malakaga erishish maqsadida oliy taʼlim muassasasida oʻqishni davom ettirishi mumkin.

#### **V. Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati tavsifi, umumiy va kasbiy kompetensiyalariga qoʻyiladigan talablar**

##### **5.1. Bitiruvchining kasbiy faoliyat sohasi:**

Stomatologik bemorni tekshiruv uchun tayyorlash va tekshiruv usullarini oʻtkazish

Turli ortopedik protezlarni va ortodontik apparatlarni tayyorlash **5.2. Kasbiy faoliyati tavsifi**

**50910102-Stomatologiya ishi mutaxassisligi taʼlim dasturi** – Kasbiy faoliyatga oid jarayon bosqichlarini amalga oshirish maqsadida yuklatilgan vazifalarni samarali bajarish uchun ish joyini talab darajasida taʼminlanishiga erishish

##### **5.3. PTM bitiruvchisi quyidagi umumiy kompetensiyalarga ega boʻlishi kerak:**

**UK-1.** Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish;

**UK-2.** Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish;

**UK-3.** Oʻzining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish;

**UK-4.** Jamoada va maʼlum vazifani bajarishga yoʻnaltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish;

**UK-5.** Taʼlim olgan tilida fikrini ogʻzaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; **UK-6.** Umuminsoniy fazilatlarga ega boʻlish, oʻz millatini va Vatanini sevish, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarini hurmat qilish;

- UK-7.**Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo‘ladigan ma’lumotlarni qidirish;  
**UK-8.**Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo‘llash; **UK-9.** Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash;  
**UK-10.** Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;  
**UK-11.** Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar etkazmaslik choralarini ko‘rish va utilizatsiya qilish;  
**UK-12.** Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish;

**5.4 PTM bitiruvchisi quyidagi kasbiy kompetensiyalarga ega bo‘lishi kerak: KK-1.1.**Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta’sirini nazorat qilish;

**KK-1.2.**Texnika xavsizligi qoidalariga rioya qilgan holda stomatologik moslama va apparatlarni ishga tayyorlash;

**KK-1.3.**Sanitar-gigiyenik va epidemiyaga qarshi tartibi, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilgan holda stomatologik asboblarni, bog‘lov materiallarni ishga tayyorlash;

**KK-1.4.**Stomatologik bemorni klinik tekshiruv uchun tayyorlash va tekshiruv usullarini o‘tkazish;

**KK-1.5.**Stomatologiya yo‘nalishi bo‘yicha faoliyat doirasida profilaktik va davolash-dagnostik muolajalarni o‘z vaqtida va sifatli amalga oshirish;

**KK-1.6.**Og‘iz bo‘shlig‘ining gigiyenik xolatini aniqlash va bemorlarni tishni to‘g‘ri toza yuvish;

**KK-1.7.**Stomatologik kasalliklar profilaktikasini amalga oshirish; **KK-1.8.**O‘rnatilgan tartibda asosida tibbiy hujjatlarni yuritish va rasmiylashtirish.

**KK-1.9.**Ortodontik va ortopedik konstruksiyali bemorlarga parvarish qilish tartiblarini o‘rgatish. Yuz-jag‘ sohasi yumshoq va suyak to‘qimalari operatsiyalarini o‘tkazgan bemorlarni parvarishlash.;

**KK-1.10.**Tish protezlarini tayyorlash jarayonida qo‘llaniladigan asosiy va yordamchi xom ashyolarni texnika havfsizligi qoidalariga roya qilish.

## 2.Tish texnigi kvalifikatsiyasi bo‘yicha

**KK-2.1.**Turli ortopedik protezlarni va ortodontik apparatlarni tayyorlash. **KK-2.2.**Dori–darmonlar va turli turdagi plomba ashyolarni bilan ishlash.

**KK-2.3.**Kechiktirib bo‘lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko‘rsatish.;

**KK-2.4.**Muassasa va tashkilot rahbariyatiga kasbiy faoliyatni amalga oshirishda yuzaga kelgan muammo va masalalar haqida ma’lumot taqdim etish.;

**KK-2.5.**Aholining turli qatlamlari orasida sog‘lom turmush tarzini shakllantirish bo‘yicha ishlarni tashkil etish.;

**KK-2.6.**Kasbiy faoliyat doirasida o‘z vakolatlari, ma’suliyati va zimmasiga yuklatilgan vazifalarning bajarish.

### 5.4. Kasbiy standart funksional tahlili va kasbiy kompetensiyalar

Reyestr bo‘yicha kodi	Mehnat funksiyalari	Mehnat harakatlari	Kasbiy kompetensiyalar nomi
-----------------------	---------------------	--------------------	-----------------------------

A/01.5	Stomatolog ish joyini faoliyat uchun tayyorlash	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir martalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish.</p> <p>Infeksion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish)</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish</p> <p>Stomatologik asbob-uskunalarni zararsizlantirish va qon infeksiyalaridan tozalash va sterilizatsiya qilish</p> <p>Stomatologiya xonalari asbob-uskunalari va xom-ashyolarni qabul qilish va ro'yhatdan chiqarish bo'yicha hujjatlarni olib borish</p> <p>Stomatologik bemorda og'iz bo'shlig'i ko'rgi tekshiruvini o'tkazish;</p> <p>Stomatologik bemorda zondlash tekshiruv usulini o'tkazish</p> <p>Stomatologik bemorda milk chontagini zondlash tekshiruv usulini o'tkazish;</p> <p>Stomatologik bemorda perkussiya tekshiruv usulini o'tkazish;</p> <p>Stomatologik bemorda palpatsiya tekshiruv usulini o'tkazish</p>	<p><b>KK-1.1</b></p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'sirini nazorat qilish.</p>
A/02.5	Og'iz bo'shlig'ining gigienik holatini aniqlash, so'rov hamda	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir martalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish..</p> <p>Infeksion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish)</p> <p>Kasbiy faoliyatga oid jarayon bosqichlarini amalga oshirish maqsadida yuklatilgan vazifalarni samarali bajarish uchun ish joyini talab darajasida ta'minlanishiga erishish</p> <p>Tegishli tibbiy stomatologik asboblarni to'plamini tayyorlash</p>	<p><b>KK-1.2.</b></p> <p>Texnika xavsizligi qoidalariga rioya qilgan holda stomatologik moslama va apparatlarni ishga tayyorlash.</p>

A/03.5	Stomatologik bemorni tekshiruv uchun tayyorlash va tekshiruv usullarini o'tkazish	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir martalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish.;</p> <p>Infekcion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish)</p> <p>Kasbiy faoliyatga oid jarayon bosqichlarini amalga oshirish maqsadida yuklatilgan vazifalarni samarali bajarish uchun ish joyini talab darajasida ta'minlanishiga erishish;</p> <p>Stomatologik bemorda og'iz bo'shlig'i ko'rgi tekshiruvini o'tkazish; Stomatologik bemorda zondlash tekshiruv usulini o'tkazish</p> <p>Stomatologik bemorda milk chontagini zondlash tekshiruv usulini o'tkazish; Stomatologik bemorda perkussiya tekshiruv usulini o'tkazish;</p> <p>Stomatologik bemorda palpatsiya tekshiruv usulini o'tkazish;</p> <p>Vital bo'yash tekshiruv usulini o'tkazish.;</p> <p>Og'iz bo'shlig'ining higienik holatini aniqlash.;</p> <p>Bemorni termometriya tekshiruv uchun tayyorlash va o'tkazish; Bemorni rentgenografiya tekshiruv usullari uchun tayrlash</p> <p>Bemorni elektroodontodiagnostika tekshiruv usuli uchun tayyorlash va uni o'tkazishda vrach stomatologga ko'maklashish;</p> <p>Bemorni viziografiya tekshiruv usullari uchun tayyorlash.</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari.;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.;</p> <p>Tibbiy asboblarni sterilizatsiya uchun tayyorlash va sterilizatsiya qilish;</p> <p>Yuqumli kasalliklar profilaktikasi bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi.</p>	<p><b>KK-1.3.</b></p> <p>Sanitar-gigiyenik va epidemiyaga qarshi tartibi, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qiligan holda stomatologik asboblarni, bog'lov materiallarni ishga tayyorlash;</p>
V/01.5	O'tkazilgan tekshiruv natijalari asosida qabul qilingan xalqaro tasniflar yordamida birlamchi tashxisni aniqlash va davo rejasini belgilab	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir martalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish.;</p> <p>Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.;</p> <p>Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish.;</p> <p>Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p>	<p><b>KK-1.4</b></p> <p>Stomatologik bemorni klinik tekshiruv uchun tayyorlash va tekshiruvusullarini o'tkazish.</p>

	<p>olish</p>	<p>Kasbiy faoliyatga oid jarayon bosqichlarini amalga oshirish maqsadida yuklatilgan vazifalarni samarali bajarish uchun ish joyini talab darajasida ta'minlanishiga erishish;</p> <p>Mexnat va texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilish;</p> <p>Tekshiruv natijasida olingan ma'lumotlarni shifokor nazorati ostida tahlil qilish; Natijalarga ko'ra tegishli davo rejasini belgilab olish;</p> <p>Dori moddalarning nojo'ya va zaxarli ta'siri, organizmga dori moddalarni yuborishga ko'rsatma va mo'neliklar;</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari;</p> <p>Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lish;</p> <p>Stomatologiya yo'nalishi bo'yicha faoliyat doirasida profilaktik va davolash diagnostik muolajalarni o'z vaqtida va sifatli amalga oshirish.</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri;</p>	
<p><b>V/02.5</b></p>	<p>Og'riqsizlantirish o'tkazish uchun bemorni, asboblari va dori darmonlarni tayyorlash</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish.;</p> <p>Aseptika va antiseptika, texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda bemorni og'riqsizlantirish amaliyotiga tayyorlash</p> <p>Og'riqsizlantiruvchi dori darmonlar qabul qilish, saqlash va sarf xarajatini yuritish;</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;</p> <p>Og'riqsizlantirish amaliyotida foydalaniladigan zarur tibbiy apparaturalarni va tibbiy asboblarni ishga tayyorlash;</p> <p>Og'riqsizlantirish uchun zarur dori – darmonlarni, tibbiy jihozlarni qabul qilish; Og'riqsizlantirish davrida bemorni kuzatish;</p> <p>Sarf qilingan og'riqsizlantiruvchi dori – darmonlar sarf – harajatini xujjatlar asosida yuritib borish;</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari;</p> <p>Og'riqsizlantirish usullari;</p> <p>Og'riqsizlantirishda sodir bo'ladigan asoratlar va ularni bartaraf etish;</p> <p>Og'riqsizlantiruvchi dori darmonlar qabul qilish, saqlash va sarf xarajatini yuritish..</p>	<p><b>KK-1.5</b>   Stomatologiya yo'nalishi bo'yicha faoliyat doirasidagi profilaktik va davolash diagnostik muolajalarni o'z vaqtida va sifatli amalga oshirish.</p>

<p><b>S/01.5</b></p>	<p>Stomatologik muolaja o'tkazish jarayonida vrach stomatologga yordamlashish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish. Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish;. Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish.;</p> <p>Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p> <p>Kasbiy faoliyatga oid jarayon bosqichlarini amalga oshirish maqsadida yuklatilgan vazifalarni samarali bajarish uchun ish joyini talab darajasida ta'minlanishiga erishish;</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;</p> <p>O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish; Og'iz bo'shlig'ining gigienik xolatini aniqlash va bemorlarni tishni to'g'ri toza yuvishga o'rgatish, har bir shaxs uchun shaxsiy gigienik tozalash vositalarini to'g'ri tanlash bo'yicha tavsiyalar berish.;</p> <p>Infektsion xavfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish).</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari;</p> <p>Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.</p>	<p><b>KK-1.6.</b></p> <p>Og'iz bo'shlig'ining gigiyenik xolatini aniqlash va bemorlarni tishni to'g'ri toza yuvish</p>
<p><b>S/02.5</b></p>	<p>Ortopedik va ortodontik muolaja o'tkazish jarayonida vrach stomatologga yordamlashish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish.;</p> <p>Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish. Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish. ;</p> <p>Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p> <p>Kasbiy faoliyatga oid jarayon bosqichlarini amalga oshirish maqsadida</p>	<p><b>KK-1.7.</b></p> <p>Stomatologik kasalliklar profilaktikasini amalga olish.</p>

		<p>yuklatilgan vazifalarni samarali bajarish uchun ish joyini talab darajasida ta'minlanishiga erishish;</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;</p> <p>O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish; Og'iz bo'shlig'ining gigienik xolatini aniqlash va bemorlarni tishni to'g'ri toza yuvishga o'rgatish, har bir shaxs uchun shaxsiy gigienik tozalash vositalarini to'g'ri tanlash bo'yicha tavsiyalar berish;</p> <p>Infekcion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish).;</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari ;</p> <p>Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.;</p>	
<b>S/03.5</b>	<p>Stomatologik davo jarayonidagi reanimatsiya xolatlarida va favqulotda xolatlarda birinchi tibbiy yordam ko'rsatish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish.</p> <p>Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish;</p> <p>Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;</p> <p>O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish; Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;</p> <p>Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infekcion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish).;</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari.;</p> <p>Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p>	<p><b>KK-1.8</b></p> <p>O'rnatilgan tartib asosida tibbiy hujjatlarni yuritish va rasmiylashtirish.maqsadli jamg'arma to'lovlarini hisoblash.</p>

		<p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.;</p> <p>Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>	
--	--	--	--

<p><b>S/02.5</b></p>	<p>Og'riqsizlantirish o'tkazish uchun bemorni, asboblar va dori darmonlarni tayyorlash</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish. Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish; Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish. Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish; O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish; Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish; Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infekcion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish); Aseptika va antiseptika qoidalari; Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish; Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.; Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>	<p><b>KK-1.9.</b> Ortodontik va ortopedik konstruksiyali bemorlarga parvarish qilish tartiblarini o'rgatish. Yuz-jag' sohasi yumshoq va suyak to'qimalari operatsiyalarini o'tkazgan bemorlarni parvarishlash.</p>
<p><b>S/03.5</b></p>	<p>Stomatologik davo jarayonidagi reanimatsiya xolatlarida va favqulotda xolatlarda birinchi tibbiy yordam ko'rsatish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish. Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish; Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p>	<p><b>KK-1.10.</b> Tish protezlarini tayyorlash jarayonida qo'llaniladigan asosiy va yordamchi xom ashyolarni texnika havfsizligi qoidalariga roya qilish.</p>

		<p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;  O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish;  Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;  Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infeksion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish);  Aseptika va antiseptika qoidalari;  Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;  Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.;  Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>	
<b>S/02.5</b>	<p>Stomatologik davo jarayonidagi reanimatsiya xolatlarida va favqulotda xolatlarda birinchi tibbiy yordam ko'rsatish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish.  Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish;  Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.  Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;  O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish;  Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;  Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infeksion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish);  Aseptika va antiseptika qoidalari;  Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;  Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam</p>	<p><b>KK-2.1.</b>Turli ortopedik protezlarni va ortodontik apparatlarni tayyorlash:.</p>

		<p>organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.; Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>	
--	--	--	--

<p><b>S/03.5</b></p>	<p>O'tkazilgan tekshiruv natijalari asosida qabul qilingan xalqaro tasniflar yordamida birlamchi tashxisni aniqlash va davo rejasini belgilab olish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish. Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish;</p> <p>Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;</p> <p>O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish;</p> <p>Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;</p> <p>Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infeksion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish);</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari;</p> <p>Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.;</p> <p>Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>	<p><b>KK-2.2.</b>Dori-darmonlar va turli turdagi plomba ashyolarni bilan ishlash.</p>
<p><b>S/03.5</b></p>	<p>Og'riqsizlantirish o'tkazish uchun bemorni, asboblar va dori darmonlarni tayyorlash</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish. Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish;</p> <p>Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;</p>	<p><b>KK-2.3.</b>Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish.</p>

		<p>O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish;  Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;  Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infekcion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish);  Aseptika va antiseptika qoidalari;  Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;  Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.;  Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>	
<b>S/03.5</b>	<p>O'tkazilgan tekshiruv natijalari asosida qabul qilingan xalqaro tasniflar yordamida birlamchi tashxisni aniqlash va davo rejasini belgilab olish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish.  Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish;  Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.  Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;  O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish;  Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;  Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infekcion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish);  Aseptika va antiseptika qoidalari;  Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;  Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.;</p>	<p><b>KK-2.4.</b>Muassasa va tashkilot rahbariyatiga kasbiy faoliyatni amalga oshirishda yuzaga kelgan muammo va masalalar haqida ma'lumot taqdim etish.</p>

		Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.	
--	--	--	--

<p><b>S/03.5</b></p>	<p>O'tkazilgan tekshiruv natijalari asosida qabul qilingan xalqaro tasniflar yordamida birlamchi tashxisni aniqlash va davo rejasini belgilab olish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish. Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish;</p> <p>Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;</p> <p>O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish;</p> <p>Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;</p> <p>Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infeksion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish);.</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari;</p> <p>Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.; Dori–darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>	<p><b>KK-2.5.</b>Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish</p>
<p><b>S/03.5</b></p>	<p>Stomatologik davo jarayonidagi reanimatsiya xolatlarida va favqulotda xolatlarda birinchi tibbiy yordam ko'rsatish</p>	<p>Maxsus kiyimlarni tartib asosida kiyish. Bir marotalik steril qo'lqop kiyish. Tibbiy niqob taqish. Maxsus ko'z oynak taqish. Stomatologik bemorga muolaja maqsadini va o'tkazilish tartibini tushuntirish.; Etika va deontologiya, aseptika va antiseptika hamda texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilgan holda vrach stomatolog bilan birgalikda tekshiruvni o'tkazish;</p> <p>Natijalarni tahlil qilish va vrach stomatologga taqdim etish. Bemorning tibbiy varaqasiga tekshiruv natijalarini qayd etish.</p> <p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish;</p> <p>O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish;</p>	<p><b>KK-2.6.</b> Kasbiy faoliyat doirasida o'z vakolatlari, ma'suliyati va zimmasiga yuklatilgan vazifalarning bajarish</p>

	<p>Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;</p> <p>Shoshilinch holatlarda tez yordam ko'rsatish rejasini tuzish va amalga oshirish; Infekcion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish);</p> <p>Aseptika va antiseptika qoidalari;</p> <p>Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.;</p> <p>Dori-darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>	
--	---	--

### 5. O'qitish natijalarini aniqlash

Kasbiy kompetensiya	Bilim	
<p><b>KK-1.1.</b></p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'sirini nazorat qilish;</p>	<p>Aseptika va antiseptika qoidalari</p> <p>Infekcion havfsizlikni ta'minlash (sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish).</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri .</p>	<p>M</p> <p>St</p> <p>za</p> <p>to</p> <p>St</p> <p>d</p> <p>m</p> <p>o</p> <p>St</p> <p>xc</p> <p>ch</p>

<p><b>KK-1.2.</b></p> <p>Texnika xavsizligi qoidalariga rioya qilgan holda stomatologik moslama va apparatlarni ishga tayyorlash;</p>	<p>Aseptika va antiseptika qoidalarini; . Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri; Tibbiy asboblarni sterilizatsiya uchun tayyorlash va sterilizatsiya</p>
---	--

	<p>qilish.; Yuqumli kasalliklar profilaktikasi bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi.</p>	<p>St za o sh ka</p>
<p><b>KK-1.3.</b></p> <p>Sanitar-gigiyenik va</p>	<p>Aseptika va antiseptika qoidalarini; Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari,</p>	<p>M qil St</p>

<p>epidemiya qarshi tartibi, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilgan holda stomatologik asboblarni, bog'lov materiallarni ishga tayyorlash;</p>	<p>odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri; Tibbiy asboblarni sterilizatsiya uchun tayyorlash va sterilizatsiya qilish; Yuqumli kasalliklar profilaktikasi bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi.</p>	<p>tayyorlash Stomatologik bemorda og'iz bo'shlig'i ko'rgi tekshiruvini o'tkazish Stomatologik bemorda zondlash tekshiruv usulini o'tkazish Stomatologik bemorda milk chontagini zondlash tekshiruv usulini o'tkazish Stomatologik bemorda perkussiya tekshiruv usulini o'tkazish Stomatologik bemorda palpatsiya tekshiruv usulini o'tkazish Vital bo'yash tekshiruv usulini o'tkazish Og'iz bo'shlig'ining gigiyenik holatini aniqlash Bemorni termometriya tekshiruv uchun tayyorlash va o'tkazish Bemorni rentgenografiya tekshiruv usullari uchun tayyorlash Bemorni elektroodontodiagnostika tekshiruv usuli uchun tayyorlash va uni o'tkazishda vrach stomatologga ko'maklashish</p>	<p>qoidalariga rioya qilgan holda stomatologik asboblarni, bog'lov materiallarni ishga tayyorlash (Tibbiy asboblarni sterilizatsiya uchun tayyorlash va sterilizatsiya qiladilar.).</p>
--	--	---	---

<p><b>KK-1.4.</b> Stomatologik bemorni klinik tekshiruv uchun tayyorlash va tekshiruv usullarini o'tkazish;</p>	<p>Aseptika va antiseptika qoidalari; Dori–darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lish; Stomatologiya yo'nalishi bo'yicha faoliyat doirasida profilaktik va davolash-diagnostik muolajalarni o'z vaqtida va sifatli amalga oshirish; Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri.</p>	<p>Mexnat va texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilish Tekshiruv natijasida olingan ma'lumotlarni shifokor nazorati ostida tahlil qilish Natijalarga ko'ra tegishli davo rejasini belgilab olish Dori moddalarning nojo'ya va zaxarli ta'siri, organizmga dori moddalarni yuborishga ko'rsatma va mo'neliklar</p>	<p>1. Stomatologik bemorni klinik tekshiruv uchun tayyorlash va tekshiruvusullarini o'tkazadilar.</p>
---	---	---	---

<p><b>KK-1.5.</b> Stomatologiya yo'nalishi bo'yicha faoliyat doirasida profilaktik va davolash diagnostik muolajalarni o'z vaqtida va sifatli amalga oshirish;</p>	<p>Aseptika va antiseptika qoidalari; Og'riqsizlantirish usullari; Og'riqsizlantirishda sodir bo'ladigan asoratlar va ularni bartaraf etish; Og'riqsizlantiruvchi dori darmonlar qabul qilish, saqlash va sarf xarajatini yuritish.</p>	<p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish Og'riqsizlantirish amaliyotida foydalaniladigan zarur tibbiy apparaturalarni va tibbiy asboblarni ishga tayyorlash Og'riqsizlantirish uchun zarur dori – darmonlarni, tibbiy jihozlarni qabul qilish Og'riqsizlantirish davrida bemorni kuzatish Sarf qilingan og'riqsizlantiruvchi dori – darmonlar sarf – harajatini xujjatlar asosida yuritib borish</p>	<p>1. Sintetik va analitik schyotlarni hisblash va buxgalteriya hisobi registrlarini tizimlashtirish ishlarini amalga oshiradilar.</p>
--	---	---	--

<p><b>KK-1.6.</b></p> <p>Og'iz bo'shlig'ining gigiyenik xolatini aniqlash va bemorlarni tishni to'g'ri toza yuvish;</p>	<p>Aseptika va antiseptika qoidalariga; Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri .</p> <p>Axborotlarga ishlov berish bo'yicha zmanoviy texnologiyalar.</p>	<p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish</p> <p>Og'iz bo'shlig'ining gigiyenik xolatini aniqlash va bemorlarni tishni to'g'ri toza yuvishga o'rgatish, har bir shaxs uchun shaxsiy gigiyenik tozalash vositalarini to'g'ri tanlash bo'yicha tavsiyalar berish</p>	<p>1. Og'iz bo'shlig'ining gigiyenik xolatini aniqlash va bemorlarni tishni to'g'ri tozalashga o'rgatish, har bir shaxs uchun shaxsiy gigiyenik tozalash vositalarini to'g'ri tanlash bo'yicha tavsiyalar beradilar.</p>
<p><b>KK-1.10.</b></p> <p>Tish protezlarini tayyorlash jarayonida qo'llaniladigan asosiy va yordamchi xom ashyolarni texnika havfsizligi qoidalariga rioya qilish.</p>	<p>Aseptika va antiseptika qoidalariga; . Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari, odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri</p>	<p>Mexnat muxofazasi qoidalariga rioya qilish O'tkaziladigan tekshiruv yoki muolaja algoritmiga amal qilish</p> <p>Og'iz bo'shlig'ining gigiyenik xolatini aniqlash va bemorlarni tishni to'g'ri toza yuvishga o'rgatish, har bir shaxs uchun shaxsiy gigiyenik tozalash vositalarini to'g'ri tanlash bo'yicha tavsiyalar berish</p> <p>Infeksion havfsizlikni ta'minlash (sanitar gigiyenik va epidemiyaga qarshi tartib, aseptika</p>	<p>1. Stomatologik kasalliklar profilaktikasini amalga oshiradilar.</p>

	<p>; Ortopedik va ortodontik muolajala turlari;</p> <p>. Ortopedik va ortodontik protezlar tayyorlash uchun o'lchov qoshiqlarini, o'lchov massalarini turlari.</p>
--	--

<p><b>KK-2.1.</b> Turli ortopedik protezlarni va ortodontik apparatlarni tayyorlash:.</p> <p><b>KK-2.2.</b> Dori –darmonlar va turli turdagi plomba ashyolarni bilan ishlash bo'yicha bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p> <p><b>KK-2.3.</b> Kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish.</p> <p><b>KK-2.4.</b> Muassasa va tashkilot rahbariyatiga kasbiy faoliyatni amalga oshirishda yuzaga kelgan muammo va masalalar haqida ma'lumot taqdim etish.</p> <p><b>KK-2.5.</b> Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush</p>	<p>Aseptika va antiseptika qoidalar;</p> <p>Aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;</p> <p>Inson xayoti faoliyatining turli yoshlar davrlarida asosiy qonuniyatlari,</p> <p>odam organizmidagi fiziologik va patologik jarayonlar va ularni hayot tarziga ta'siri;</p> <p>Dori–darmonlar bilan ishlash bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi.</p>
---	---

<p>M O' alq Ke sh Sh re  In gi as q</p>
---

tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish. <b>KK-2.6.</b> Kasbiy faoliyat doirasida o'z vakolatlari, ma'suliyati va zimmasiga yuklatilgan vazifalarning qonuniyligini anglas			
---	--	--	--

**VI. Kvalifikatsiya bo'yicha kasbiy modullarni shakllantirish**

O'qitish natijasi	O'quv modul mazmuni	Kasbiy modul nomi
-------------------	---------------------	-------------------

-Связанное беглое чтение предложений текста ; -правильная интонация речи ; - правильный полный пересказ текста на русском языке ;  
творческое мышление при пересказе. - уметь правильно использовать грамматический материал ; полный правильный осмысленный ответ ; - правильное выполнение упражнений, высокая активность, творческий подход подводит итоги, принимает решения. - самостоятельно анализировать, понимает суть вопроса и активно отвечает ;  
-определяет установку, на что обращает внимание.

День независимости Республики Узбекистан. Лексикология. Синонимы. Антонимы. Омонимы. Русский язык – язык межкультурного общения. Фразеологизмы. Ташкентская Медицинская Академия. Музей здравоохранения Узбекистана Имя прилагательное. Разряды имени прилагательного Имя существительное. Род имен существительных. Категория числа имен существительных Анатомия и физиология человека. Местоимение. Классификация местоимений Организм как единое целое. Имя числительное. Классификация числительных Клетка. Глагол как часть речи. Неопределенная форма глагола. Спряжение глагола Ткань. Синтаксис. Словоупотребление. Связь слов в словосочетании. Эпителиальная ткань Простое предложение. Главные члены предложения Подлежащее. Сказуемое. Соединительная ткань. Второстепенные члены предложения и способы их выражения Мышечная ткань. Сложное предложение, особенности его построения Нервная ткань. Сложное предложение. Сложносочиненное предложение Скелет головы. Сложноподчиненное предложение Скелет туловища. Выражение временных отношений в простом и сложном предложении Система органов дыхания. Выражение причинно-следственных отношений в простом и сложном предложении Система кровообращения. Выражение селевых и условных отношений Опорно-двигательная система. Научный стиль речи и его основные черты Строение и состав кожи. Понятие о монологе-описании Система пищеварения. Описание квалификаций лица, предмета, процесса, явления Функции опорно-двигательного аппарата. Описание классификации предметов, явлений Нервная система. Описание формы, цвета, запаха, вкуса, размера предмета Металлы и неметаллы Описание компонентного состава, строения предметов. Головной мозг Описание количественного состава предмета Иммунология Описание местоположения предмета. Железы внутренней секреции Описание функции предмета Что такое болезнь? Патологическое состояние Диалог и его особенности.

**КМ-1.**  
**1.1 Kasbiy**  
**faoliyatda**  
**o'zbek/rus tili**

	<p>Медитсинская карта болного (история болезни) Лечение заболевания Диалог-расспрос Методы клинического обследования Диалог-интервью Методы научного исследования. Диалог-научный спор Результаты научного исследования. Стили речи. Разговорный стиль Рекомендации болному сахарным диабетом. Научный стиль Основные проявления патологического состояния. Стенокардия Офитсиално-деловой стиль Основные проявления патологического состояния Бронхит Публицистический стиль Основные проявления патологического состояния. Гастрит Литературно-художественный стиль Профессиональный язык врача как микроязык специальности. Медитсинская терминология. Обобщающее занятие.</p>	
<p>Leksik kompetensiya. kasbiy leksika va atamalarini tushunish va Qo'l lash; umumiy qisqartmalarni kengaytira bilish; so'z yasalishi (qo'shma so'z lar va affiksasiya), o'z lashma so'z lar (baynalminal so'z lar)ni Qo'l lash; antonimlar, sinonimlar va boshqa umumleksik munosabatlarni O'zlashtirish. Grammatik kompetensiya. o'tilgan grammatik material (olmosh va uning turlari, fe'l shakllari, sintaksis, muammoli so'z lar va iboralar, modal fe'llar va hokazo)ni kundalik va sohadagi kontekstlarda to'g'ri Qo'l lay olish; o'z sohalariga oid diskurs modellarining grammatik, leksik va mazmun jihatdan qanday tuzilganini tushunish maqsadida tahlil qila olish kompetensiyalariga ega bo'lishi kerak.</p>	<p>Unit 1. Basics Unit, 2. Medical and Paramedical Personnel and Places, Unit 3. Education and Training, Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms, Unit 5. Investigations, Unit 6. Basics, Unit 7, Unit 8, Unit 9, Unit 10.</p>	<p><b>KM-1.</b> <b>1.2 Tibbiyotda xorijiy til</b></p>

Tibbiy terminologiyaga lar bo'yicha klinik atamalarni tuzish va umumiy mazmunini aniqlovchi topshiriqlarni bajarishi.

Farmasevtik atamalarni tuzabilishi retseptlarni tez va savodli yozaolishi atamalarni to'g'ri talaffuz qilishi

ixtiyoriy tibbiy atamalarni tuzaolish va tushuntira bilishi

- bilim va Ko'nikmalar keyingi kurslarda mazkur fanni davomli

Tibbiy terminologiyaga kirish. Lotin alifbosi. Unli va undosh harflar. Urg'u qo'yish qoidalari. Diftong va digraflar. Harf birikmalari Ot: grammatik kategoriyalar, lug'at shakli haqida tushuncha, otlarning turlanishi, rodini aniqlash. Negiz. Moslashmagan aniqlovchi ishtirokida anatomik terminlar. Sifat: grammatik kategoriyalar. Lug'at shakli. Sifatlarning 1-2- guruhi. Murakkab anatomik atamalar. ar strukturasi. Moslashgan aniqlovchi ishtirokida anatomik terminlar

Sifat darajalari: oddiy daraja, qiyosiy daraja, orttirma daraja, yasalishi va turlanishi, qo'shimchalari. Otlarning 3- guruhda turlanishi. Genus masculinum rodi. Ot va sifatning bosh kelishik qo'shimchalari ko'plikda. Ot va sifatning qaratqich kelishik qo'shimchalari ko'plikda. Nom.Plur va Gen.Plur.da anatomik terminlar. Ravish hosil bo'lishi. Tibbiyotda qo'llaniladigan olmoshlar. Sonlar: Tartib va sanoq sonlar. Lotin va grek old qo'shimchali sonlari Klinik atamalar yasash usullari. Suffiksatsiya. Prefiksatsiya usuli. Klinik terminlar yasovchi atama elementlar. A'zo va tana qismlarini ifodalovchi, ilm- modulni diagnostik usullarni, davolashni, iztirobni, kasalliklarni ifodalovchi yunon atama elementlar Yunon- lotin dubletlari. Organlardagi va to'qimalardagi patologik o'zgarishlarni, terapevtik va xirurgik usullarni jins hamda yoshni ifodalovchi, funksional va patologik holat hamda jarayonlarni ifodalovchi, turli fizik xususiyat, sifat, munosabat va boshqa belgilarni ifodalovchi yakka atama elementlar. III bo'lim. Farmatsevtik terminologiyaga kirish. Dorivor moddalarning trivial nomlari. Tarkibiy qismchalar. Dori shakllari. Farmatsevtik terminlar strukturasi. Fe'l va uning grammatik kategoriyalari. Standart retseptura formulirovkalari fe'llar bilan. Farmatsevtik terminlarni va tarkibiy qismchalarni ishlatilishini mustahkamlash. Standart retseptura formulirovkalari ko'makchilar bilan Retsept strukturasi. Retsept yozish qoidalari. Tabletkalar, shamchalar va ko'z plyonkalarini yozishda tushum kelishigini qo'llanilishi. Retsepturada kimyoviy elementlar. Kislotalar. Oksidlar. Tuzlar Retseptda asosiy qisqartmalar.

**KM-1.**  
**1.3 Lotin tili va tibbiy terminologiya**

	<p>Ruhiy jarayonlar. Ong va uning turli kasalliklarda buzilishi, Kasbiy faoliyat samaradorligini ta'minlashda shaxsiy fazilatlarining roli, Bilish sohasi jarayonlari, Sezgi, idrok, xotira, diqqat jarayonlari va ularning turli kasalliklarda buzilishi, Tibbiy faoliyatda shaxslararo munosabatlar, Tafakkur va nutq jarayoni. Tafakkur va nutqning kasalliklarda o'zgarishi, Kasbiy so'nish, Emotsiya va iroda jarayoni haqida ma'lumot. Emotsiya va iroda jarayonlarining turli kasalliklarda buzilishi, Shaxs muammolari, byomor shaxsi va kasallik. Tibbiyot xodimlari faoliyatida etika – dyoontologiya masalalari, Psixogigiena haqida ma'lumot. Psixoprofilaktika, psixotyorapiya, Ambulatoriya sharoitida va terapevtik bemorlar bilan munosabatda bo'lish psixologiyasi, Jarrohlik kasalliklarida bemorlar bilan munosabatda bo'lish psixologiyasi, Bolalar kasalliklarida bemorlar bilan munosabatda bo'lish psixologiyasi, Sog'lom ayol psixologiyasi, Stomatologik bemorlar bilan munosabatda bo'lish psixologiyasi, Onkologik kasalliklar bilan og'riq bemorlar bilan munosabatda bo'lish psixologiyasi.</p>	<p><b>KM-1.</b> <b>1.4 Tibbiy psixologiya va shaxslararo muloqot</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Axborot-kommunikatsion texnologiyalarga oid me'yoriy huquqiy hujjatlarni, tibbiyotda matematik modellashtirishning qo'llanishini nazariy va uslubiy asoslarini, ob'ekt va jarayonlar holati haqida yangi sifatdagi axborotlarga ega bo'lishda axborotlarni yig'ish, qayta ishlash (matematik modellashtirish), saqlash, uzatishning metod va vositalarini, zamonaviy axborot texnologiyalari va matematik modellashtirishning rivojlanish tendensiyalarini bilishi va ulardan foydalana olishi</li> <li>• sodda tibbiy biologik masalalarni matematik modellashtirish haqida tushunchalarga ega bo'lish; tajriba natijalarini qayta ishlashning asosiy</li> </ul>	<p>Axborot haqida tushuncha. Axborot texnologiyalari haqida ma'lumot. Axborot turlari. Sanoq sistemalari. Texnika xavfsizligi. Tibbiyotda ishchi o'rinlarini avtomatlashtirishda va tibbiy masalalarini echishda axborot texnologiyalari Tibbiyot masalalarini echishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari. Tibbiyot masalalarini echishda axborot texnologiyalar MODUL DASTURIY ta'minoti</p> <p>Windows operatsion tizimi tarixi va unda ishlash asoslari.</p> <p>Tibbiyot axborotlarini arxivlash usullari.</p> <p>Tibbiyotda matnli axborotlarni qayta ishlash texnologiyasi. Microsoft Word matn muharririning keng imkoniyatlaridan foydalanish</p> <p>Sonli ma'lumotlarni qayta ishlash texnologiyasi. Microsoft Excel jadval muharririning keng imkoniyatlaridan foydalanish.</p> <p>Tibbiyot ma'lumotlarini taqdim etish uchun taqdimotlar yaratish MS Power Point MODUL DASTURIdan foydalanish</p> <p>Tibbiyotda grafik ma'lumotlar yaratishdagi MODUL DASTURIY vositalar. Adobe Photoshop MODUL DASTURIdan foydalanish</p>	<p><b>KM-1.</b> <b>1.5 Tibbiyotda axborot texnologiyalari</b></p>

<p>usullari haqida bilishi va ulardan foydalana olishi;</p>	<p>Tibbiyotda multimediya ilovalarini yaratishdagi MODUL DASTURIY vositalar. Tibbiyot axborot tizimlari. MS Access MODUL DASTURIY ta'minotidan foydalanish.</p> <p>Kompyuter tarmoqlari va uning turlari Internet tarmog'ida foydalanuvchilar registratsiyasi. Web saytlar yaratishga yo'naltirilgan MODUL DASTURIY ta'minotlar Telekommunikatsion tizimlar.</p> <p>Tibbiyotda elektron va masofaviy o'qitish Tibbiyot tizimlarining axborot havfsizligini ta'minlash asoslari Teletibbiyot. Teletibbiyot tizimlari. Teletibbiyotga yo'naltirilgan MODUL DASTURIY ta'minotlar</p>	
<p>1.Shug'ullanish mumkin bo'lgan muayyan Tadbirkorlik faoliyati turining afzallik va ustun jihatlarini aniqlash; 2.O'z shaxsiy biznesini tashkil etish uchun zarur bo'lgan biznes muhitni tahlil qilish; 3.Biznesni boshlashning huquqiy va moliyaviy jihatlarini baholash; 4.Turli Tadbirkorlik strategiyalari samaradorligini baholash hamda maqbul variantini tanlash; 5.O'z shaxsiy biznes-rejalarini ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish; 6.Shaxsiy biznesni tashkil etish, uni davlat ro'yxatidan o'tkazish hamda litsenziya olish.</p>	<p>Tadbirkorlik faoliyatining tashkiliy-huquqiy shakllari, Yangi korxonani tashkil etish tamoyillari va faoliyat yo'nalishlarini tanlash, Tadbirkorlik faoliyatida biznes-reja, Korxonada ta'sis hujjatlari. Tadbirkorlik sub'yektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish tartibi, Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda banklarning ahamiyati. Marketing tadqiqotlarini o'tkazish va o'z mahsulotini reklama qilish yo'llari, Tadbirkorlik sub'yektlarining faoliyatini moliyaviy qo'llab-quvvatlash, Tadbirkorlik sub'yektlarini soliqqa tortish tartibi, Buxgalteriya hisobi va 1C: Buxgalteriya dasturi, Zamonaviy tadbirkor madaniyati va mas'uliyati. Tadbirkorlik faoliyatida risklar va ularni kamaytirish yo'llari. Biznes-rejani ishlab chiqish va taqdim etish, Korxonada ta'sis hujjatlarini tayyorlash. Tadbirkorlik sub'yektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish. Bankda hisob raqami ochish va ayrim faoliyat turlarini amalga oshirish uchun litsenziya (ruqsatnoma) olish. 1C: Buxgalteriya dasturida ishlash. Yakka tartibdagi tadbirkorlarni soliqqa tortish. Soliq va statistik hisobotlarni topshirish.</p>	<p><b>KM-1.</b> <b>1.6 Tibbiyotda biznes asoslari</b></p>

<p>Organizmning bir butunligini, organizmni tashkil etgan tizimlarning tuzilishi va joylashuvi tug'risida bilimlarga ega bulish;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>•Tayanch-harakat apparati suyaklar turlari, tasnifi, umumiy tuzilishi haqida tasavvurga ega bulish;</li> <li>•Bug'imlar ularning turlari, tuzilishi haqida bilimga ega bo'lish;</li> <li>•Mushaklar umumiy tuzilishi, turlari, shakli tug'risida bilimga ega bulish;</li> <li>•Hazm sistemasi a'zolarining tuzilishi va joylashuvi ularning ketma-ketligi to'grisida bilimga ega bulish;</li> <li>•Nafas sistemasi a'zolarining tuzilishi va joylashuvi ularning ketma-ketligi tug'risida bilimga ega bulish;</li> <li>•Ayirish sistemasi va reproduktiv a'zolar tuzilishi va joylashuvi tug'risida bilimga ega bulish;</li> <li>•Endokrin bezlar tuzilishi tasnifi joylashuvi tug'risida bilimga ega bulish;</li> <li>•Yurak qon tomir va limfa tizimi to'g'grisida bilimga ega bulish;</li> <li>•Asab tizimi taraqqiyoti rivojlanishi qismlari, tuzilishi to'g'grisida bilimga ega bulish;</li> <li>•Sensor tizimi – ko'zning va eshituv a'zosining tuzilishi joylashuvi to'g'risida.</li> </ul>	<p>Anatomiya, fiziologiya va patologiya fanining rivojlanish tarixi va uni o'rganish usullari. Salomatlik va kasallik, Organizmning muhofaza va ko-mpensator – moslashish reaksiyalari. Yallig'lanish, Hujayra haqida ma'lumot. To'qima tuzilishi, turlari. A'zo va a'zolar sistemasi haqida tushuncha. O'smalar. Osteologiya -tayanch harakat tizimi. Bo'g'imlar haqida ma'lumot. Mushaklar tizimi. Nafas olish tizimi. Ovqat hazm qilish tizimi. Ayirish a'zolari tizimi. Reproduktiv a'zolar tizimi. Gemostaz. Organizmning ichki muxiti, Moddalar va energiya almashinuvi, Endokrin bezlar tizimi. Yurak va limfa qon tomir tizimi. Asab sistemasi tizimi. Sensor tizimi. Ko'ruv, eshituv va muvozanat analizatorlari. Teri.</p>	<p><b>KM-2</b> <b>2.1</b> <b>Anatomiya,</b> <b>fiziologiya va</b> <b>patologiya</b></p>
<p>-Turmush qurishda oilani rejalashtirishda genetik ma'lumotlarning ahamiyatini anglagan holda kasalliklar va belgilar asosida avlodlar shajarasini tuza olishga va</p>	<p>Tibbiy ta'lim tizimida biologiyaning tutgan o'rni, Hayotning molekulyar darajasi, Hujayra biologiyasi, Umumiy genetika asoslari, Irsiyatning xromosoma nazariyasi, Irsiyatning molekulyar asoslari, Odam genetikasi va tibbiy genetika, Irsiy kasalliklar. Tibbiy genetik maslahat, Individual rivojlanishning</p>	<p><b>KM-2</b> <b>2.2 Tibbiy</b> <b>biologiya.</b> <b>Umumiy genetika</b></p>

<p>olgan bilimlarini o`z faoliyatlarida qo`llay bilish va ulardan foydalanish, odamda normal va patologik belgilarni irsiylanishini, hulq atvor, belgi va xususiyatlarning irsiylanishi bo`yicha masalalarini echish, avlod shajarasini tahlil qilish orqali belgi va xususiyatlarni irsiylanish qonuniyatlarini aniqlash bo`yicha bilim va ko`nikmalarga ega bo`ladilar</p>	<p>umumiy qonuniyatlari, Evolyusion jarayonlar va ularning umumiy qonuniyatlari, Antropogenez, Odam va biosfera. Odam ekologiyasi, Tibbiy parazitologiya. Tibbiy protozoologiya, Tibbiy gelmintologiya va araxnoentomologiya, Zaharli hayvonlar. Hayotning molekulyar darajasi, Hujayra biologiyasi, Umumiy genetikasi, Irsiyatning xromosoma nazariyasi, Irsiyatning molekulyar asoslari, Odam genetikasi va tibbiy genetikasi, Irsiy kasalliklar. Tibbiy genetik maslahat, Individual rivojlanishning umumiy qonuniyatlari, Evolyusion jarayonlar va ularning umumiy qonuniyatlari, Antropogenez, Odam va biosfera. Odam ekologiyasi, Tibbiy parazitologiya. Tibbiy protozoologiya, Tibbiy gelmintologiya va araxnoentomologiya</p>	<p><b>KM-2</b> <b>2.3. Gistologiya, sitologiya va embriologiya</b></p>
<p>Farmakopeya haqida tushuncha; Farmakokinetika va farmakodinamika; Farmakologik effekt; Biologik namunalash; Markaziy va periferik asab tizimiga ta`sir qiluvchi dori vositalar; Nafas organlari faoliyatiga ta`sir qiladigan dori vositalari; Yurak-tomir sistemasiga ta`sir qiladigan dori vositalari; Diuretik vositalar; Hazm a`zolari sistemasiga ta`sir qiladigan dori vositalari; Miometriy tonusiga va qisqaruvchanligiga ta`sir qiladigan dori vositalar; Qon sistemasiga ta`sir qiladigan dori vositalar; Modda almashinuvi jarayoniga ta`sir qiladigan dori vositalar;</p>	<p>Umumiy farmakologiya . Farmakologiya faniga kirish, Umumiy dorinoma (retseptura). Dori shakllari. Xususiy farmakologiya. Mikroblarga qarshi vositalar Markaziy asab sistemasiga ta`sir qiladigan vositalar Periferik nerv sistemasiga ta`sir qiluvchi vositalar Yurak-tomir sistemasiga ta`sir qiladigan vositalar. Diuretik vositalar Nafas organlari faoliyatiga ta`sir qiladigan vositalar Hazm a`zolari sistemasiga ta`sir qiladigan vositalar Miometriy tonusiga va qisqaruvchanligiga ta`sir qiladigan vositalar. Qon sistemasiga ta`sir qiladigan vositalar To`qima almashinuvi jarayoniga ta`sir qiladigan vositalar Blastomalarga qarshi vositalar. Immun jarayonlariga, allergiyaga va yallig`lanishga qarshi vositalar. Dori moddalardan o`tkir zaharlanganda davolanishning umumiy asoslari.</p>	<p><b>KM-2</b> <b>2.4</b> <b>Farmakologiya va retseptura asoslari</b></p>

<p>Allergiyaga va yallig`lanishga qarshi dori vositalar mavzulari bo`yicha bilim, malaka, ko`nikma va shaxsiy fazilatlarini shakllantirish.</p>		
<p>-O`quvchilar sog`lom va bemor bolalar xususiyatlari, nazorat va maqsadli tekshiruv usullari, bolalarda uchraydigan yuqumli va yuqumsiz kasalliklar haqida ma`lumotga ega bo`lib, bola va uning oilasiga hamshiralik parvarishini amalga oshirish bo`yicha bilim va ko`nikmalarga ega bo`ladilar.</p>	<p>Tibbiy kimyoga kirish. Kimyo va atrof muhit. Biogen elementlar. Eritmalar. Moddalar eruvchanligi. Kislota-asosli muvozanat. Bufer sistemalar. Termodinamika va kimyoviy termodinamika. Kompleks birikmalar. Elektrolit eritmalarining elektr o`tkazuvchanligi. Elektrodlardagi jarayonlar. Potensiallar xosil bo`lishi.</p> <p>Sirt hodisalarning fizik-kimyosi. Dispers sistemalarning fizik-kimyosi. Organik kimyo asoslari. Organik birikmalarning asosiy sinflari, Organik birikmalarning reaksiyon qobiliyati, oksidlanishi va qaytarilishi. Poli-va geterofunksional va geteroxalqali birikmalar. Karbonsuvlar. Tuzilishi va funksiyalari. Aminokislotalar, peptidlar va oqsillar. Nuklein kislotalar tuzilishi va funksiyalari. Lipidlar tuzilishi va funksiyalari.</p> <p>Fermentlarning tuzilishi, xususiyati va ta`sir etish mexanizmi. Fermentlar faolligining boshqarilishi. Vitaminlar.</p>	<p><b>KM-2</b> <b>2.5 Tibbiy va biologik fizik</b></p>
<p>kalla skeleti va uning yoshga karab o`zgarishini; yuz-jag` sohasi muskullari va innervasiyasini; yuz-jag` sohasini qon bilan ta`minlanishini; tish-jag` sistemasining funksional anatomiyasini; tishning anatomik va gistologik tuzilishini; tishlarning chiqish muddatlarini; tish formulalari va tish tishlarning xususiy anatomiyasini; og`izbo`shlig`i shillik pardasini; katta va kichik so`lak bezlarini; artikulyasiya va okklyuziyani; - okklyuzion egriliklarni;</p>	<p>Kalla skeleti va uning yoshga karab uzgarishi. Yuz-jag` sohasi muskullari va innervasiyasi. Tish-jag` sistemasining funksional anatomiyasi, Tishning anatomik va gistologik tuzilishi, Tishlarning chiqish muddati. Tishlarning xususiy anatomiyasi, Tish formulalari va tish yuzalari, Artikulyasiya va okklyuziyani, okklyuzion egriliklar; Prikus va uning turlari. Chaynov bosimi, kuchi va effektivligi. Og`iz bo`shlig`i shillik pardasini, katta va kichik so`lak bezlari.</p>	<p><b>KM-2</b> <b>2.6. Tibbiy kimyo.</b> <b>Biologik kimyo</b></p>

<p>prikus va uning turlarini; chaynov bosimi, kuchi va samarodorigini bilishi kerak; klinik va anatomik koronkani aniqlash; tish ekvatorini aniqlash; prikus turlarini aniqlash bilim ega bo'ladilar. tishlarning anatomik shaklini shakllantirish Ko'nikmalarga ega bo'ladilar.</p>		<p><b>KM-2</b> <b>2.7 Tish jag` anatomiyasi va biomexanikasi</b></p>
<p>-Tarixiy tadqiqotlar natijalarini talablarga mos ravishda xulosalar va tavsiyalar ko'inishida ifodalay olish; -aholi salomatligi, davolash-profilaktika va sanitariya-epidemiologiya muassasalari faoliyatining asosiy ko'rsatkichlarini tahlil qilish, ularni taqqosiy baholash; -aholinisanitariya-epidemiologik xotirjamligini ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlarni tashkil qilish; -sog'liqni saqlash va tibbiy-profilaktika yordamning sifatini nazorat qilishni;</p>	<p>Jamiyat sog'lig'ini saqlash ishi va tibbiy statistika fani, uning maqsadi, vazifalari va ahamiyati. Statistik tekshirish usullari. Aholini sog'lig'i ko'rsatkichlari va muhim ijtimoiy – tibbiy muammolar. Shahar aholisi va sanoat korxonalarida ishchilariga tibbiy yordam ko'rsatishni tashkil qilish. Poliklinika ishini tashkil qilish. Shahar hifoxonasini ishini tashkil qilish. Poliklinikada hamda shifoxona ishi ko'rsatkichlari va hisobot. Onalar va bolalar sog'lig'ini muxofaza qilishni tashkil etish. Akusherlik va ginekologik yordamni uyushtirish. Bolalarga tibbiy yordam ko'rsatishni tashkil qilish. Sanitariya – epidemiologiya xizmatini uyushtirish. Qishloq aholisiga tibbiy xizmat ko'rsatishni uyushtirish. Tibbiy xizmat ko'rsatish bosqichlari. Tuman markaziy shifoxonasi. Sog'liqni saqlash tizimi iqtisodiyoti, rejalashtirilishi, uni mablag' bilan ta'minlash va boshqarish. Sog'liqni saqlash tizimini rejalashtirish va mablag' bilan ta'minlash. Sog'liqni saqlash tizimini boshqarish. Sanitariya maorifi. Sog'lom turmush tarzini targ'ibot etish. Salomatlik instituti va markazlari.</p>	<p><b>KM-3</b> <b>3.1 Jamiyat sog'liqni saqlash va tibbiy statistikasi</b></p>

<p>-Sogʻlom turmush tarziga oid tushunchalarni oʻrganib, salomatlikni asrash va mustahkamlash masalalarini aniqlash, aholi orasida sogʻlom turmush tarzini shakllantirish Koʻnikmalariga ega boʻladi.</p>	<p>Valeologiya asoslari,tarixi Valeologiya fanini boshqa ilmiy sohalar ichida tutgan oʻrni. Sogʻlom turmush tarzi va uning salomatlikni shakllantirishdagi ahamiyati. Insonlarni individual xususiyatlari, organizm rezervlari va adaptatsiya. Ritorika (nutqning ahamiyati). Sogʻlom turmush tarzini shakllantirish boʻyicha oʻtkaziladigan tadbirlarda tibbiyot xodimlari etika va deontologiyasi. Sogʻlom hayot tarzini shakllantirishga individual yondashuv tamoyillari. Aholi orasida sogʻlom turmush tarzini shakllantirishda hamshiraning oʻrni. Ratsional ovqatlanishning valeologik tamoyillari Sogʻlom va tartibli ovqatlanish madaniyatini shakllantirish. Psixoemotsional holatning roli va valeologik ahamiyati Antistress dasturlar yaratish. Jismoniy tarbiyaning roli va valeologik ahamiyati. Yoshiga, jinsiga va salomatlik darajasiga munosib jismoniy faollik. Jinsiy va reproduktiv salomatlikning valeologik ahamiyati. Balogʻat yoshi haqida – ruhiy, jismoniy va jinsiy rivojlanish davri. Yoshlarda jinsiy tarbiyava madaniyatni shakllantirish. Xulq atvor omillariga taʼsir etishni valeologik yondashuvi. Giyohvandlikni oldini olishda zamonaviy valeologik yondoshuvlar. Ichkilikbozlikni oqibatlarini hamda uni oldini olishning chora-tadbirlari. Tamaki mahsulotlarini chekishning oqibatlarini hamda uni oldini olishning chora tadbirlari. OIV/OITS muammolarini oldini olishda valeologik yondashuvlar.</p>	<p><b>KM-3.</b> <b>3.2 Valeologiya</b></p>
<p>Bakteriologik laboratoriya tuzilishi va jihozlari bilan ishlash; mikrob kulturasidan surtma tayyorlash, fiksatsiya qilish; surtma preparatni oddiyusullarda boʻyash; mikroskop bilan ishlash; zararli materiallarni zararsizlantirish; qoʻl va ish joyini dezinfektsiya qilish; sterilizatsiya asboblari bilan ishlash; 1 milliard mikrob kulturasini tayyorlash; sof kulturani antibiotiklarga sezgirligini disklar yordamida aniqlash; dori preparatlarini sterillikka tekshirish va natijani oʻqish.</p>	<p>Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya toʻgʻrisida tushuncha. Ularning tibbiyotdagi ahamiyati. Mikroorganizmlarning klassifikatsiyasi,. Mikroorganizmlar morfologiyasi, struktura tuzilishi va fiziologiyasi. Mikroorganizmlarga tashqi muhit faktorlarini taʼsiri. Antibiotiklar va ximioterapevtik preparatlar. Mikroorganizmlar ekologiyasi. Suv, tuproq, havo, mikroflorasi. Odam organizmi normal mikroflorasi. Disbakterioz haqida tushuncha. Infeksiya va immunitet xakida taʼlimot. Immunoprofilaktika va immunoterapiya. Ichak infeksiyalari oilasiga kiruvchi qoʻzgʻatuvchilar toʻgʻrisida tushuncha va ular keltirib chiqaradigan kasalliklar va laboratoriya diagnostikasi. Yiringli-yalligʻlanish kasalliklari qoʻzgʻatuvchilarining umumiy xarakteristikasi. Xavo-tomchi infeksiyasi: sil, moxov, boʻgʻma va koʻk yoʻtal kuzgatuvchilariga xarakteristika. Teri-tanosil kasallik qoʻzgʻatuvchilarining xossalari va ularni laborator diagnostikasi. Oʻta xavfli infeksiya kuzgatuvchilarining uziga xosligi va laboratoriya diagnostikasi. Virusli infeksiyalar haqida tushuncha va ularning</p>	<p><b>KM-3.</b> <b>3.3</b> <b>Mikrobiologiya,</b> <b>virusologiya,</b> <b>immunologiya</b></p>

	laboratoriya diagnostika usullari.	
<p>- inson organizmiga ta'sir etuvchi, atrof muxitdagi omillarning ta'sirini o'rganib ,olingan natijalar asosida aholi uchun eng muvofiq yashash,mehnat qilish sharoitlarini, ovqatlanish tartiblarini,suv ta'minoti masalalarini ishlab chiqadi hamda gigiyenaga doir bilimlariga asoslangan holda aholi o'rta sida sanitar bilimdonlikni oshirishga doirtadbirlarni bajaradi, sog'lom turmush tarziga doir tushunchalarni shakllantira oladi.</p>	<p>Umumiy gigiyena vaekologiya fanining vazifasi,rivojlanish tarixi. Stomatolog yordamchisini tayyorlash tizimida gigiyenaning tutgan o'rni va ahamiyati. Zamonaviy inson ekologiyasi. Havo gigiyenasi. Havo muhitiga gigiyenik ta'rif. Atmosfera havosining gigiyenik xususiyatlarini aniqlash. Tuproq gigiyenasi.Aholi yashaydigan joylarni tozalash. Suv gigiyenasi.Aholi ichimlik suvi bilan ta'minlash.Suvning salomatlik omili ekanligi. Turar joy gigiyenasi. Ovqatlanish gigiyenasi. Shaxsiy gigiyena. Sanitariya maorif ishini tashkil etish. Mehnat gigiyenasi. Ishlab chiqarish muhitidagi fizikaviy, biologik va kimyoviy omillarga gigiyenik ta'rif. Kasbga aloqador kasalliklar. Bolalar va o'smirlar gigiyenasi. Davolash-profilaktika muassasalari gigiyenasi. DKM-larning ixtisoslashtirilgan bo'lim lariga bo'lgan gigiyenik talablar. Ijtimoiy gigiyena.Aholi salomatligining asosiy ko'rsatkichlari va statistik tekshirish usullari. Ekologiya. Ekologik ta'lim-tarbiya va ekologik madaniyat.</p>	<p><b>KM-3.</b> <b>3.4 Umumiy gigiyena va ekologiya</b></p>
<p>O'quvchi: mehnat huquqiy munosabati darajasida huquqiy muammolarni tahlil qilish va hal qilishni bilib oladi; mehnat huquqiga oid bo'lgan O'zbekiston Respublikasi qonunchiligining asosiy qoidalarini o'rganadi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmonlari, Hukumat qarorlari, boshqa idoraviy normativ huquqiy hujjatlarni yuritishni bilib oladi; amaliy vazifalarni qonunchilik-me'yoriy hujjatlarni qo'llagan holda hal etish va mehnat huquqi subekti va obyektlarini aniqlashni o'rganadi; mehnat shartnomasi tuzishni o'zgartirishni</p>	<p>Mehnat huquqining predmeti va bioetikaning asosiy vazifalari. Mehnat huquqining asosiy tamoyillari va manbalari. Mehnatga oid huquqiy munosabatlar va bioetika ta'limoti. Mehnatga oid huquqiy munosabatlar. Jamoa shartnomasi. Jamoa kelishuvi. Aholini ish bilan ta'minlash. Mehnat shartnomasi (kontrakt) tushunchasi, mazmuni, taraflari va tuzish tartibi. Mehnat shartnomasini o'zgartirish. Mehnat shartnomasining bekor bo'lishi tushunchasi va tasnifi. Ish vaqti. Dam olish vaqti va mehnat ta'tillari. Mehnatga haq to'lash. Kafolatli to'lovlar va kompensasiya to'lovlari. Mehnat intizomi, tibbiyot xodimlarining burchlari va vazifalari. Mehnat shartnomasi taraflarining moddiyjavobgarligi. Mehnatni muhofaza qilish.</p>	<p><b>KM-3.</b> <b>3.5 Kasbiy faoliyatning huquqiy asoslari va bioetika</b></p>

<p>va bekor qilish, ish vaqti, dam olish vaqti va yillik mehnat ta'tillirini berishni o'rganadi;</p> <p>mehnatga haq to'lash, mehnat intizom tushunchasini va mehnat muhofazasini himoya qilishni bilib oladi.</p>		
<p>“Stomatologiyaga kirish” fani tibbiy hujjatlarni, Maxsus asboblar yordamida stomatologik bemorlarni tekshirish O'tkir pulpitda birinchi yordam kursatish Tepa engak boylamini kuyish va bog'lashni bilish Tish katakchasidan qon ketayotganda birinchi yordam ko'rsatish Pastki jag' chiqqanida joyiga solish amaliy <b>malakalariga ega bo'ladi</b> O'quvchilarda mustaqil fikrlash ko'nikmalariga ega bo'ladilar. xususiyatlarini, qo'llashga ko'rsatmalarni <b>bilishi va ulardan foydalana olishi;</b></p>	<p>Talabalarga asosiy stomatologik kasalliklarining etiologik, epidemiologik, patogenetik mexanizmlaridan kelib chiqib, profilaktik tadbir choralarini ishlab chiqishni kompleks tizim sifatida barcha joylarda amalga oshira bilishni, samaradorligini aniqlashni va sanitariya maorifi ishlarini olib borish yo'llarini o'rgatish.</p> <p><b>Fanning vazifasi</b> – zamonaviy pedagogik texnologiyalarni dars jarayoniga tatbiq etib, talabani klinik fikrlash va bilimni saqlash darajasini oshirish, stomatologiya tarixi va uning bo'limlari haqida tushuncha berish, zamonaviy stomatologik qurilmalar va dastaklar haqida tushunchaga ega bo'lish. Plomba ashyolari, ularning turlari, ularni korsatmaga binoan qollash borasida toliq tushuncha berish. Gips va plastmassa bloklarida karioz kovaklarini charxlash va ildiz kanallariga ishlov berish muolajalarini to'g'ri bajarishni bilish. Aholi o'rtasida ko'p uchraydigan asosiy stomatologik kasalliklarning etiologiyasini, epidemiologiyasini o'rganib chiqish asosida, keltirib chiqaruvchi sabablarni inobatga olgan holda ularga nisbatan profilaktik tadbir-choralarini ishlab chiqish; Profilaktik chora tadbirlarini samaradorligini oshirish, ommaviylashtirish va aholiga emlash yo'llarini o'rganish; Keng tarqalgan stomatologik kasalliklarning xususiyatlari to'g'risida aholiga ma'lumot berish, oqibatlarini bartaraf etish uchun zarur bo'lgan profilaktik chora tadbirlarni ishlab chiqish.</p> <p>Og'iz bo'shlig'ining profilaktik ko'rigi Tishlarning chiqish, ildizlarining shakllanish va sut tishlar ildizlarining so'rilish muddatlari Og'iz bo'shlig'i a'zolarining stomatologik tekshirish ko'rsatkichlari Stomatologik kasalliklar profilaktikasi usullari Og'iz bo'shlig'i shaxsiy gigiyeni qoidalari. Tishlarni tozalash usullari</p>	<p><b>KM-4.</b> <b>4.1</b> <b>Stomatologiya</b> <b>ga kirish</b></p>

	<p>Stomatologiyada aseptika va antiseptika qoidalari.  Sterilizasiya. Stomatologik bo'limi bilan tanishuv  Stomatologik kasalliklar profilaktikasi kabinetini bilan tanishuv  Og'iz bo'shlig'i gigiyenasi xonasi, jihozlanish va vazifalari  Stomatologiya bo'limida aseptika va antiseptika qoidalari  Stomatologik asbob uskunalarni sterilizatsiya qoidalari  (kimyoviy) Stomatologik asbob uskunalarni sterilizatsiya qoidalari (fizik) Profilaktik ko'rik xonasida dori darmon ta'minoti  Stomatologik kasalliklari profilaktikasida ishlatiladigan instrumentlar va ularning vazifasi.</p>	
<p>“Stomatologik kasalliklar” fani tibbiy hujjatlarni, infeksiyon xavfsizlikni, bemorlarning funksional holatini baholash;  Bemorni turli laborator, instrumental tekshiruvlarga kerakli jihozlarni va bemorlarni tayyorlash;  Dasturda hozirgi kunda dolzarb bo'lgan OITS/ OIV, virusli gepatit “V”, virusli gepatit “S” kasalliklarining yuqish yo'llari va profilaktikasi.  Qon infeksiyalari profilaktikasini nafaqat bemor, balki tibbiyot xodimi profilaktikasini ham amalga oshirish bilim va Ko'nikmalarga ega bo'ladilar.  O'quv chilarida mustaqil fikrlash  Ko'nikmalariga ega bo'ladilar.</p>	<p>Axoliga stomatologik yordam tashkil etish. Aseptika va antiseptika. Stomatologik bemorlarni tekshirish usullari. Stomatologiyada og'riqsizlantirish. Tish qattiq to'qimalarining nuqsonlari. Pulpitlar. Periodontitlar. Parodont kasalliklari. Stomatologik tekshiruv ko'rsatkichlari. Og'iz bo'shlig'i gigiyenasining asosiy va qo'shimcha vositalari. Og'iz bo'shlig'ining shaxsiy gigiyenasi qoidalari va usullari. Og'iz bo'shlig'ining malakali gigiyenasi. Minerallashtirilgan tish karashlarini olish usullari va vositalari. Stomatologik poliklinika, maktabgacha va maktab ta'lim muassasalarida gigiyenik oqartuv ishlarini tashkil etish. Mijozning yoshiga va stomatologik holatiga asoslangan holda og'iz bo'shlig'ini parvarishlash. Aholini og'iz bo'shlig'i gigiyenasi va parvarishiga maqsadli yo'naltirish</p>	<p><b>KM-4.</b>  <b>4.2 Stomatologik kasalliklar</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- paradont va Og'iz bo'shlig'i gigiyenik xolatiga baho bera olishni;</li> <li>- o'tkazilgan Og'iz bo'shlig'i gigiyenasining samaradorligini aniqlashni;</li> <li>- gigiyenik vositalarni mijozning yoshiga,</li> </ul>	<p>Og'iz bo'shlig'i gigiyenasi fanining maqsadi va vazifalari. Stomatologik tekshiruv ko'rsatkichlari, Og'iz bo'shlig'i gigiyenasining asosiy va qo'shimcha vositalari, Og'iz bo'shlig'i ning shaxsiy gigiyenasi qoidalari va usullari. Og'iz bo'shlig'i ning malakali gigiyenasi, Minerallashtirilgan tish karashlarini olish usullari va vositalari. Stomatologik poliklinika, maktabgacha va maktab ta'lim muassasalarida gigiyenik oqartuv ishlarini tashkil etish. Mijozning yoshiga va</p>	<p><b>KM-4.</b>  <b>4.3 Og'iz bo'shlig'i gigiyenasi</b></p>

<p>salomatlik darajasiga asoslanib tanlab berishni;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Og'iz bo'shlig'i gigiyenasini malakali o'tkazish ni; <ul style="list-style-type: none"> <li>- aholi o'rta sida stomatologik bilimini oshirish bo'yicha tadbirlar o'tkazish ni; <ul style="list-style-type: none"> <li>- maktabgacha va maktab jamoasi a'zolariga stomatologik kasalliklar profilaktikasi va Og'iz bo'shlig'i gigiyenasi bo'yicha tavsiya berishni;</li> </ul> </li> </ul> </li> <li>- sog'lom turmush tarzini targ'ib qilishni; - individual va professional Og'iz bo'shlig'i gigiyenasi maksadi va vazifasini;</li> <li>- kariyes va parodont kasalliklarini rivojlanishida tish karashini ta'sir mexanizmini;</li> <li>- birlamchi, ikkilamchi va uchlamchi profilaktika – aniqlash va o'tkazish usullarini biladi.</li> </ul>	<p>stomatologik holatiga asoslangan holda og'iz bo'shlig'i ni parvarishlash. Aholini og'iz bo'shlig'i gigiyenasi va parvarishiga maqsadli yo'naltirish.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- «Prelinik restavrasion stomatologiya asoslari» fani tibbiy hujjatlarni, infeksiyon xavfsizlikni, bemorlarning funksional holatini baholash;</li> <li>- Bemorni turli laborator, instrumental tekshiruvlarga kerakli jihozlarni va bemorlarni tayyorlash;</li> <li>- Dasturda hozirgi kunda dolzarb bo'lgan OITS/ OIV, virusli gepatit "V", virusli gepatit "S" kasalliklarining yuqish yo'llari va profilaktikasi.</li> </ul>	<p>Mutaxassislikka kirish, Stomatologik bemorlarni tekshirish usullari. Tish qattiq to'qima larining nuqsonlari. Tish kattik tukima kasalliklarini kelib chikish nazariyalari Kariyes haqida tushuncha. Kariyesni konservativ davolash usullari. Kariyes profilaktikasi. Kariyes kovaklarini charxlash boskichlari va uslublari. Charxlashning minimal invaziv usullari. Plomba ashyolarining tasnifi. Tarkibi, xususiyatlari, kullashga kursatmalar. Kompozit plomba ashyolari. Tasnifi. Kimyoviy va nur yordamida kotuvchi kompozitlar. Tishlarni estetik restavratsiyasi. Galogen lampa turlari, kullanilishi.</p>	<p style="text-align: center;"><b>KM-4.</b> <b>4.4 Prelinik restavratsion stomatologiya</b></p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Qon infeksiyalari profilaktikasini nafaqat bemor, balki tibbiyot xodimi profilaktikasini ham amalga oshirish bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladilar.</li> <li>- O'quv chilarda mustaqil fikrlash ko'nikmalariga ega bo'ladilar.</li> </ul>		
<p>fanning maqsadi va vazifalarini;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tish protezlash korxonasini;</li> <li>- mehnatni muxofaza qilish va texnika xavfsizligi qoidalarini;</li> <li>-tish qatorlarining qisman nuqsonlarida sodir bo'ladigan klinik va funksional o'zgarishlarni;</li> <li>- olinadigan protezlarning turlari va tuzilishi, ularga bo'lgan talablar, ijobiy va salbiy tomonlarini;</li> <li>- tish qatorida qisman nuqsonlar mavjudligida olinadigan plastinkali protezlar tayyorlash texnikasini;</li> <li>- tish qatorida qisman nuqsonlar mavjudligida olinadigan plastinkali protezlar tayyorlashning klinik va laboratoriya bosqichlarini;</li> <li>- yuqorijag'ga chaynov tishlar sun'iy milkka terilgan olinadigan plastinkali protez tayyorlashni;</li> <li>- tishsiz yuqori va pastkijag'lar uchun olinadigan plastinkali protezlar tayyorlash texnikasini;</li> <li>- ortognatiya prikusidagi tishsizjag'larda olinadigan plastinkali protez tayyorlashni; - olinadigan plastinkali protezlarni tuzatish</li> </ul>	<p>“Olinadigan protezlar tayyor-lash texnikasi” fanining maqsa-di va vazifalari. Tish protezlash laboratoriyasini va 2.Tish texnigi-nig ish joyini tashkil etish. Mehnatni muho-faza qilish va texnika xavfsiz-ligi qoidalari. Tish qatorida qisman nuqsonlar mavjudligida olinadigan plas-tinkali protezlar tayyorlash texnikasi.Tishsiz jag'lar uchun olinadigan plastinkali protezlar tayyorlash texnikasi. Olinadigan plas-tinkali protez-larni tuzatish va asosini qayta qalinlashtirish usullari</p>	<p style="text-align: center;"><b>KM-5.</b> <b>5.1 Olinadigan protezlar tayyorlash texnikasi</b></p>

<p>va asosini qayta qalinlashtirish usullarini;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- yuqori va pastki tishsizjag'larga chinni tishli olinadigan plastinkali protezlarni artikulyatorda tayyorlashni;</li> <li>- quyma metall asosli olinadigan plastnkali protezlarni tayyorlashni;</li> <li>- asosi ikki qatlamli plastinkali protezlarni tayyorlash texnikasini;</li> <li>- tish protezlari asoslarini presslab, quyish usuli bilan tayyorlashni;</li> <li>- implantatlarga olinadigan plastinkali protez plastinkali tayyorlash texnikasi biladilar.</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- tish qatorlarining qisman nuqsonlarida sodir bo'ladigan klinik va funksional o'zgarishlarni;</li> <li>- olinmaydigan protezlarning turlari va tuzilishi, ularga bo'lgan talablar, ijobiy va salbiy tomonlarini;</li> <li>- tish qatorida qisman nuqsonlar mavjudligida olinmaydigan protezlar tayyorlashning klinik va laboratoriya bosqichlarini va ularga tibbiy-ijtimoiy yordam ko'rsatish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladilar.</li> </ul>	<p>“Olinmaydigan protezlar tayyorlash texnikasi” fani haqida tushuncha, maqsadi, vazifasi, rivojlanish tarixi va ularning xususiyatlari. Tishlarning qattiq to'qimalari qisman nuksonlanganda olinmaydigan protezlar tayyorlash texnikasi. Mehnatni muhofaza qilish qoidalari. Kiritmalar tayyorlash texnikasi. Vinirlar.Vinir tayyorlashning bevosita va bilvosita usullari. Plastmassali qoplama tayyorlash texnikasi.Tayyorlash boskichlari. Quyma qoplamalar tayyorlash texnikasi. O'zakli tishlar tayyorlash texnikasi. Ilina-Markosyan usulida o'zakli tishni tayyorlash.M.V.Bekmetov va I.Melnikov o'zakli tish tayyorlash. Tish qatorlarining nuqsonlarida olinmaydigan protezlar tayyorlash texnikasi Oraliq qismi standart va shaxsiy quyma tishli ko'priksimon protez tayyorlash texnikasi Aralash (Belkin) qoplamali, oraliq qismi yakka tartibda quyilgan, fasetkali ko'priksimon protezlar tayyorlash texnikasi. Plastmassadan ko'priksimon protez tayyorlash texnikasi Kavsharsiz ko'priksimon protez tayyorlash texnikasi. To'liq quyma ko'priksimon protez tayyorlash texnikasi Metalplastmassali protezlar tayyorlash texnikasi. Metallokeramikali qoplamalar tayyorlash texnikasi Metallsiz keramika protezlarini qo'llashga bo'lgan ko'rsatmalar,metallsiz keramika protezlarini tayyorlash bosqichlari. CAD CAM tizimi xakida tushuncha. Implantatlar qo'llanilganda tish protezlarini tayyorlash.</p>	<p><b>KM-5.</b> <b>5.2</b> <b>Olinmaydigan</b> <b>protezlar</b> <b>tayyorlash</b> <b>texnikasi</b></p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- yoyli protezlarning turlari, tuzilishi, o'z iga xos xususiyatlari;</li> <li>- tish qatorlari nuqsonlari va yoyli protezlar tayyorlashga ko'rsatmalarni; - parallelometr va modellarni parallelometriyalash usullarini;</li> <li>- yoyli protezlarnijag'da mahkamlanish usullarini;</li> <li>- yoyli protez karkasini shakllantirishni;</li> <li>- yoyli protezlar karkasini modeldan ajratib quyib tayyorlashning klinik va laboratoriya bosqichlarini;</li> <li>- yoyli protezlar karkasini o'tga chidamli modelda quyib tayyorlashning klinik va laboratoriya bosqichlarini;</li> <li>- shinalovchi yoyli protezlar tayyorlashning klinik va laboratoriya bosqichlari;</li> </ul> <p>attachmenli yoyli protez tayyorlay oladi.</p>	<p>Yoyli protezlar tayyorlash texnikasi fani maqsadi va vazifalari. Yoyli protezlar va ularning turlari, Yoyli protezlar tayyorlashda qo'l laniladigan xomashyolar. Yoyli protezlar tayyorlashda qo'l laniladigan moslamalar, Tayanib ushlab turuvchi protezlar, Tish qatorlari nuqsonlari.Kennedi bo'yicha tish qatorlari nuqsonlari, Yoyli protezlar tayyorlashga ko'rsatmalar.Ularning asosiy elementlari va ularning joylashishi. Parallelometr. Modellarni parallelometriyalash usullari, Ishchi modellarni parallelometriyalash usullari, Yoyli protezlarni jagda mahkamlanish usullari. Neya sistemasiga kiruvchi tayanib ushlab turuvchi klammerlar tuzilishi. Kattalashtirilgan gipsli tishlarda Neya sistemasiga kiruvchi Akker,Rouch,aralash.teskari ta'sir etuvchi klammerini mumdan shakllantirish, Kattalashtirilgan gipsli tishlarda Neya sistemasiga kiruvchi aralash, teskari ta'sir etuvchi va aylanma klammerlarni mumdan shakllantirish. Yoyli protez karkasini shakllantirish. Ishchi model quyish, tayanch tishlarning klinik ekvatorini aniqlash, Yuqorijag' modelida yoyli protez loyixasini chizish. Modelni izolyasiyalash. Ishchi modelda «Formodent» yordamida yoki qo'l da 14 tayanch tishlarga Akker, 24–tishga Rouch va 27-tishga Bonvil klammerini mumdan shakllantirish. Yoyli protezlar karkasini modeldan ajratib quyib tayyorlashning klinik laboratoriya bosqichlari. Yoyli protezlar karkasini o'tga chidamli modelda quyib tayyorlashning klinik laboratoriya bosqichlari . Yoyli protezlar karkasini o'tga chidamli modelda quyib tayyorlashning afzalliklari va kamchiliklari. Ishchi model quyish va dublyaj uchun tayyorlash: dubl model tayyorlash,modelni parallelometrlash. Protez karkasi loyixasini chizish,tayanch tishlarda klammerlarning ushlab turuvchi qismining joylanishini belgilash. Dublyajga tayyorlangan ishchi modelni maxsus kyuvetaga o'rnatish, gelin yoki selikon massa yordamida shakl olish. O'tga chidamli massadan dublyaj o'tga chidamli model hosil qilish.Unga termik va ximik ishlov berish. O'tga chidamli modeldagi tishlarga ikkita teskari ta'sir etuvchi va ikkita Akker klammerining qismlarini mumdan shakllantirish va tayanch tishlarda klinik ekvatorga nisbatan joylashtirish. O'tga chidamli modelda yoyli protez karkasining qismlarini shakllantirish, bir-biriga biriktirish. Mumli karkasga oxirgi shakl berish. KXQdan quyish. KXQdan quyilgan karkasga ishlov berish. Quyilgan yoyli protez karkasiga elektrokimyoviy, mexanik va termik ishlov berish. Yoyli protez karkasini</p>	<p><b>KM-5.</b> <b>5.3 Yoyli protezlar tayyorlash texnikasi</b></p>
	<p>modelda tekshirish. Sun'iy tishlarni tanlash va terish koidalari. Attachmenning</p>	

	matrisa qismini o'rnatish, quyish.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- individual shinalar va maxkamlovchi apparatlar tayyorlash texnikasi;</li> <li>- yo'naltiruvchi apparatlar tayyorlash texnikasi;</li> <li>- shakl beruvchi protezlar tayyorlash texnikasi;</li> <li>- yuz-jag'dagi nuqsonlar va o'zgarishlarda protezlar tayyorlash texnikasi;</li> <li>- tanglaydagi nuqsonlar va ularga protezlar tayyorlash texnikasi;</li> <li>- o'rin to'ldiruvchi protezlar tayyorlash texnikasi;</li> <li>- jag' suyaklari noto'g'ri bitganda protezlar tayyorlash texnikasi;</li> <li>- tayanch implantatlarga yuzjag' protezlarini tayyorlash;</li> <li>- yuzjag' protezlarini tayyorlashda zamonaviy diagnostika va davolash usullarini bilishi;</li> <li>-individual shinalar va maxkamlovchi apparatlar tayyorlash;</li> <li>- yo'naltiruvchi apparatlar tayyorlash;</li> <li>- shakl beruvchi protezlar tayyorlash;</li> <li>- yuz-jag'dagi nuqsonlar va o'zgarishlarda protezlar tayyorlash;</li> <li>- tanglaydagi nuqsonlarga protezlar tayyorlash;</li> </ul>	<p>Yoyli protezlar tayyorlash texnikasi fani maqsadi va vazifalari. Yoyli protezlar va ularning turlari. Yoyli protezlar tayyorlashda qo'llaniladigan xomashyolar. Yoyli protezlar tayyorlashda qo'llaniladigan moslamalar. Tayanib ushlab turuvchi protezlar. Tish qatorlari nuqsonlari.Kennedi bo'yicha tish qatorlari nuqsonlari. Yoyli protezlar tayyorlashga ko'rsatmalar.Ularning asosiy elementlari va ularning joylashishi. Parallelometr. Modellarni parallelometriyalash usullari Ishchi modellarni parallelometriyalash usullari. Ishchi modelni parallelometriyalash. Yoyli protezlarni jagda mahkamlanish usullari. Neya sistemasiga kiruvchi tayanib ushlab turuvchi klammerlar tuzilishi. Kattalashtirilgan gipsli tishlarda Neya sistemasiga kiruvchi Akker,Rouch,aralash.teskari ta'sir etuvchi klammerini mumdan shakllantirish. Kattalashtirilgan gipsli tishlarda Neya sistemasiga kiruvchi Akker,Rouch,aralash.teskari ta'sir etuvchi klammerini mumdan shakllantirish. Kattalashtirilgan gipsli tishlarda Neya sistemasiga kiruvchi aralash, teskari ta'sir etuvchi va aylanma klammerlarni mumdan shakllantirish. Yoyli protez karkasini shakllantirish. Ishchi model quyish, tayanch tishlarning klinik ekvatorini aniqlash. Yuqori jag' modelida yoyli protez loyixasini chizish. Modelni izolyasiyalash. Ishchi modelda «Formodent» yordamida yoki qo'lda 14 tayanch tishlarga Akker, 24-tishga Rouch va 27-tishga Bonvil klammerini mumdan shakllantirish. Yoyli protezlar karkasini modeldan ajratib quyib tayyorlashning klinik laboratoriya bosqichlari. Yoyli protezlar karkasini o'tga chidamli modelda quyib tayyorlashning klinik laboratoriya bosqichlari. Yoyli protezlar karkasini o'tga chidamli modelda quyib tayyorlashning afzalliklari va kamchiliklari. Ishchi model quyish va dublyaj uchun tayyorlash: dubl model tayyorlash,modelni parallelometrlash. Protez karkasi loyixasini chizish,tayanch tishlarda klammerlarning ushlab turuvchi qismining joylanishini belgilash. Dublyajga tayyorlangan ishchi modelni maxsus kyuvetaga o'rnatish, gelin yoki selikon massa yordamida shakl olish. Yuz-jag' protezlarini tayyorlashda</p>	<p><b>KM-5.</b> <b>5.4 Yuz jag`</b> <b>protezlar</b> <b>tayyorlash</b> <b>texnikasi</b></p>

<p>- o'rin to'ldiruvchi protezlar tayyorlash; -jag' suyaklari noto'g'ri bitganda protezlar tayyorlash; - tayanch implantatlarga yuzjag' protezlarini tayyorlash bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladilar.</p>	<p>zamonaviy diagnostika va davolash usullari.</p>	
<p>Tish qatorlarining qisman nuqsonlarida sodirbo'ladigan klinik va funksional o'zgarishlarni; bolalarda qo'llaniladigan ortopedik va ortodontikkonstruksiyalarni tayyorlash turlari va tuzilishi, ularga bo'lgan talablar, ijobiy va salbiy tomonlarini; tish qatorida qisman nuqsonlar mavjudligida bolalarda qo'llaniladigan ortopedik va ortodontik konstruksiyalarni tayyorlashning klinik va laboratoriya bosqichlarini va ularga tibbiy-ijtimoiy yordam ko'rsatish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladilar.</p>	<p>“Bolalarga qo'yiladigan ortopedik va ortodontik konstruksiyalarni tayyorlash texnikasi” fanining maqsadi, vazifalari, tarixi. O'zbekistonda bolalar va o'smirlarga stomatologiya yordamini ko'rsatish. Bolalar yuz – jag'tizimining anatomik va fiziologik xususiyatlari. Tish-jag' anomaliyalari, ularning tasnifi. Tish-jag' anomaliyalarini davolashda qo'llaniladigan ortodontik apparatlar, ularning tasnifi. Olinmaydigan va olinadigan ortodontik apparatlarning elementlari. Ortodontik apparatlar ta'sirida tish-jag' tizimi to'qimalarida bo'ladigan morfologik o'zgarishlar. Mexanik ta'sir etuvchi apparatlar tayyorlash texnikasi. Funksional yunaltiruvchi apparatlar tayyorlash texnikasi. Aralash ta'sir etuvchi ortodontik apparatlar tayyorlash texnikasi. Retension apparatlarning tuzilishi, tayyorlash texnikasi. Bolalarga tish protezlar tayyorlash texnikasi. Bolalarda quyiladigan zamonaviy ortodontik konstruksiyalarni kullanilishi (Edjuas Breket sistemasi, pozisioner Dreys-Valer, Dianata) O'quvchi bilishi kerak:</p>	<p><b>KM-5. 5.5 Bolalarga qo'yiladigan optodontik va ortopedik apparatlarni tayyorlash texnikasi</b></p>
<p>Stomatologiyada materialshunoslik fanining maqsadi va vazifalari. Tish texnikligi xomashyolari bilan ishlashda texnika xavfsizligi qoidalari. Tish texnikligi xomashyolarining tasnifi va ularga qo'yilgan talablar. Tish texnikligi xomashyolarining xossalari; Tish protezlash texnikasida qo'llaniladigan metall qotishma, plastmassa, chinni massa va sitallar.</p>	<p>Stomatologiyada materialshunoslik fanining maqsadi va vazifalari. Tish texnikligi xomashyolari bilan ishlashda texnika xavfsizligi qoidalari. Tish texnikligi xomashyolarining tasnifi va ularga qo'yilgan talablar. Tish texnikligi xomashyolarining xossalari; Tish protezlash texnikasida qo'llaniladigan metall qotishma, plastmassa, chinni massa va sitallar. Shakllantiruvchi xom ashyolar.Mumlar. Kavshar. Flyus. Oqartiruvchi moddalar. Terapevtik stomatologiyada qo'llaniladigan asbob uskunalalar, xom-ashyolar va ularga bo'lgan talablar, tarkibi va qo'llanilishi. Vaqtinchalik, doimiy plomba ashyolari, davolovchi tagliklar, ularga bo'lgan talablar. Polikarboksinat va stekloionomer sementlar tarkibi va qo'llanilishi,</p>	<p><b>KM-5. 5.6 Stomatologiya materialshunoslik</b></p>

<p>Terapevtik stomatologiyada Qo'l laniladigan xom-ashyolar va ularga bo'lgan talablar, tarkibi va Qo'l lanilishi. Vaqtinchalik, doimiy plomba ashyolari, davolovchi tagliklar, ularga bo'lgan talablar.</p> <p>polimer plomba ashyolari, kompozit ashyolar tasnifi, tarkibi va Qo'l lanilishi. Amalgamaning tarkibi, Qo'l lanilishi; Ajratuvchi tagliklar;</p> <p>Polikarboksinat va stekloionomer sementlar tarkibi va Qo'l lanilishi, boshqa yordamchi xomashyolar, Xirurgik stomatologiyada Qo'l laniladigan ashyolar va ularga bo'lgan talablar. implantasiyada qo'l laniladigan ashyolar. Xirurgik choklar uchun materiallar,ignalar ularga bo'lgan talablar.</p> <p>Shtamplangan, kuyma koplama tayyorlash uchun jihozlar . O'lchov va modellar uchun xomashyolar; Shakllantiruvchi, qoliplovchi va abraziv xomashyolar, oqartirgichlar</p> <p>Plastmassali, metalloakril va metallokeramika protezlar tayyorlash jihozlar .</p> <p>Stomatologik moslamalar va stomatologik terapevtik to'plamlar bilan ishlay oladi.</p>	<p>boshqa yordamchi xomashyolar,Amalgamaning tarkibi, qo'llanilishi. Polimer plomba ashyolari, kompozit ashyolar tasnifi, tarkibi va qo'llanilishi. Xirurgik stomatologiyada qo'llaniladigan ashyolar va ularga bo'lgan talablar, implantasiyada qo'llaniladigan ashyolar. Xirurgik choklar uchun materiallar,ignalar ularga bo'lgan talablar. Ortopedik stomatologiyada qo'llaniladigan ashyolar va ularga bo'lgan talablar.O'lchov oluvchi xom ashyolar,tarkibi, qo'llanilishi.</p>	
<p>- « Yuz -jag' kasalliklar" fani tibbiy hujjatlarni, infeksiyon xavfsizlikni, bemorlarning funksional holatini baholash; - Bemorni turli laborator, instrumental</p>	<p>Yuzjag' sohalarida tiklov operatsiyalarining maqsadi va vazifalari,tekshirish usullari, Yuzjag' sohalarida tiklov operatsiyalari. Mikroanastomozda murakkab to'qima komplekslarni qo'llanilishi. O'smalar paydo bo'lish nazariyasi.</p>	<p><b>KM-6.</b> <b>6.1 Yuz-jag` kasalliklari</b></p>

<p>tekshiruvlarga kerakli jihozlarni va bemorlarni tayyorlash;</p> <p>- Dasturda hozirgi kunda dolzarb bo'lgan OITS/ OIV, virusli gepatit "V", virusli gepatit "S" kasalliklarining yuqish yo'llari va profilaktikasi.</p> <p>- Qon infeksiyalari profilaktikasini nafaqat bemor, balki tibbiyot xodimi profilaktikasini ham amalga oshirish bilim va Ko'nikmalarga ega bo'ladilar. O'quv chilarda mustaqil fikrlash Ko'nikmalariga ega bo'ladilar.</p>	<p>Yuzjag' sohasi o'smalarining turlari. O'smalarining xalqaro gistologik tasnifi. Odontogen o'smalar va o'sma simon hosilalar. Yuzjag' sohasi noepitelial xavfsiz o'smalari va o'sma simon hosilalari, jag'larning xavfli epithelial o'smalari. So'lak bezlarning xavfli va xavfsiz o'smalari. Onkostomatologik yordamni tashkil qilish. Yuz skeleti tug'ma va orttirilgan anomal holatlari, defect hamda deformasiyalari va ularni jarrohlik yuli bilan bartaraf etish. Suyak plastikasi, transplantatlar va ularni konservasiyalash turlari.</p>	
<p>- « <b>Og'iz bo'shlig'i va yuzjag' jarrohligi</b> » fani tibbiy hujjatlarni, infeksiyon xavfsizlikni, bemorlarning funksional holatini baholash;</p> <p>- Bemorni turli laborator, instrumental tekshiruvlarga kerakli jihozlarni va bemorlarni tayyorlash; - Dasturda hozirgi kunda dolzarb bo'lgan OITS/ OIV, virusli gepatit "V", virusli gepatit "S" kasalliklarining yuqish yo'llari va profilaktikasi.</p> <p>- Qon infeksiyalari profilaktikasini nafaqat bemor, balki tibbiyot xodimi profilaktikasini ham amalga oshirish bilim va Ko'nikmalarga ega bo'ladilar.</p> <p>- O'quv chilarda mustaqil fikrlash Ko'nikmalariga ega bo'ladilar.</p>	<p>Xirurgik stomatologiya uni boshqa tibbiyot sohalari bilan bog'liqligi. Xirurgik stomatologiyada asepika va antiseptika qoidalari. Xirurgik stomatologik bemorlarni tekshirish usullari. Stomatologiyada og'riqsizlantirish. Tish olish operatsiyasi. Tishlarni chiqish patologiyasi. Tish saqlovchi operatsiyalar Og'iz bo'shlig'i yiringli jarayonlarning kelib chiqishi, sabablari, patogenezini. Yuz jag' nevrologik buzilishlar va og'riqlar.</p>	<p><b>KM-6.</b> <b>6.2 Og'iz bo'shlig' va yuz-jag' jarrohligi</b></p>
<p>-hamshiralik ishinining ta'rifi va tarixini; -hamshiralik ishinining huquqiy va etikaviy masalalarini;</p>	<p>Hamshiralik ishi faniga kirish. Hamshiralik ishinining tarixi va rivojlanishi. Hamshiralik ishi va salomatlik. O'zbekistonda sog'liqni saqlash va hamshiralik ta'limi tizimidagi islohotlar. Davolash profilaktika muassasalari (DKM) ning</p>	<p><b>KM-7.</b> <b>7.1 Hamshiralik ishi texnikasi</b></p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>– hamshiralikda parvarish qilish usullarini;</li> <li>–davolash profilaktika muassasalari va ularda yuritiladigan tabiiy hujjatlarni rasmiylashtirishni,</li> <li>– shifoxona ichi infeksiyasi, hamshira va bemorning infeksiyon xavfsizligini ta’minlashni;</li> <li>–hamshiralikda parvarish qilish usullarini;</li> <li>–bemorlarda o’tkaziladigan turli tibbiy muolajalar texnikasini;</li> <li>–kechiktirib bo’lmaydigan xolatlarda shoshilinch yordam berishni bilishi kerak; –O’zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari va Sog’liqni saqlash vazirligining buyruq va uslubiy tavsiyalarini;</li> <li>–kechiktirib bo’lmaydigan holatlarda shoshilinch yordam berishni;</li> <li>–hamshiralik ishi texnikasidan muolaja bajarish Ko’nikmalarga ega bo’lishi kerak; “Hamshiralik ishi texnikasi” fanidan amaliy Ko’nikmalarni bajarish malakalarga ega bo’lishi kerak.</li> </ul>	<p>asosiy turlar va tibbiy hujjatlarni yuritish tartibi. Tana biomexanikasi va bemorning xavfsizligini ta’minlash. Bemorning shaxsiy gigienasi. Bemorlarni ovqatlantirishda va fiziologik chiqaruvlarida hamshiralik parvarishi. Bemorlarning funksional holatini baholash. Teri, limfa, sezish, harakat qilish va skelet tizimini baholash. Nafas olish, qon aylanish va ovqat hazm qilish a’zolari tizimini baholash. Infeksiya nazorati va infeksiyon xavfsizlik. Me’da-ichak yo’llari va siydik ajralishi muammolarida bemorlarga hamshiralik parvarishi. Dori moddalarini yuborishda bemorlarga hamshiralik parvarishi. Soddalashtirilgan fizioterapiya usullari. Girudoterapiya, oksigenoterapiya. Ingalyatsiya va ajralmalarni so’rib olishda bemorga hamshiralik parvarishi. Laborator va instrumental tekshiruvlarda bemorga hamshiralik parvarishi. Terminal davrdagi bemorlarda hamshiralik parvarishining xususiyatlari.</p>	
<p>Jahon andozalariga javob beradigan mohir kasb egasini tayyohlanadi, kasalliklar va patologiyasi haqida ma’lumotga ega bo’ladi hamda kasalliklarda shoshilinch holatlarda birinchi tibbiy yordamni savodli</p>	<p>Klinik patologiya va birinchi tibbiy yordam fani haqida tushuncha. Bemorlarni tekshirish va birinchi yordam berish qoidalari. Nafas olish tizimi a’zolarining klinik patologiyasi va birinchi tibbiy yordam. Yurak va qon-tomir tizimi a’zolari a’zolari klinik patologiyasi va birinchi tibbiy yordam. Hazm a’zolari klinik patologiyasi va birinchi tibbiy yordam. Asab va ruxiy kasalliklar va birinchi tibbiy yordam. Ko’z, quloq va tomoq a’zolari kasalliklarida va shikastlarida</p>	<p><b>KM-7.</b> <b>7.2 Klinik patologiya va birinchi tibbiy yordam</b></p>

<p>tarzda qoʻllay olishni oʻzlashtiradilar.</p>	<p>birinchi tibbiy yordam koʻrsatish. Qon ketish va jarohatlarda birinchi yordam koʻrsatish tamoyillari. Yopiq va termik shikastlar klinik patologiyasi. Oʻtkir zaharlanish va dori kasalliklarida birinchi yordam koʻrsatish. Toʻsatdan boʻladigan baxtsiz hodisalarda shoshilinch va birinchi tibbiy yordami koʻrsatish.</p> <p>Terminal holat va reanimasiya haqida tushuncha.</p>	
<p><b>Modulni yakunlagan oʻquvchi biladi va bajara oladi:</b></p> <p>–favqulotda vaziyatlar turlarini;  –favqulotda vaziyatlarda tibbiyot xodimlarining vazifalarini;  –favqulotda vaziyatlarda yordam koʻrsatishni;  –favqulotda vaziyatlarda jabrlanganlarga tibbiy yordam va ruhan koʻmak berishni;  –berilgan kasalliklarni mazmunini ochib berishni;  –zaxarlanishda yordam koʻrsatishni;  –oʻta havfli yuqumli infeksiya oʻchoqlarida sanitariya-gigiyenik choralarni tashkil qilishni biladilar.</p>	<p>Tinchlik davridagi favqulotda vaziyatlar haqida tushuncha,ularni kelib chiqish sabablari,manbalari, turlari F.V.D.T nizomi . Favqulotda vaziyatlarda shikastlanganlarga shifokorgacha boʻlgan tez tibbiy yordam koʻrsatishni tashkil etish. Tabiiy tusdagi favqulotda vaziyatlarda fuqarolarga tibbiy yordamni tashkil etish. Texnogen hususiyatli favqulotda vaziyatlarda fuqarolarga tibbiy yordam koʻrsatishni tashkil etish. Xalqaro terrorism, tushunchasi turlari, terroristik akt sodir etilganda axoli xarakati. Oʻtkir zaharlanishlarda tibbiy yordamni taʼminlash . Hayvon tishlashi, ilon va qumursqalar chaqishida tibbiy yordamni taʼminlash. Radiasiyadan shikastlanish, uning taʼrifi. Birinchi tibbiy yordam va shifokorgacha boʻlgan yordam koʻrsatish xususiyatlari. Epidemiya oʻchoqlarining tibbiy – taktik tavsifi. Yuqumli kasalliklar oʻchoqlarida epidemiyaga qarshi sanitariya-gigiyena chora-tadbirlari.</p> <p>Tibbiyot radiologiyasi asoslari fanining rivojlanishi va tarixi. Rentgenologik tekshirish usullari. Bemorlarni ultratovush tekshiruviga tayyorlash. Angiografik tekshirish usullari. Magnit rezonans tomografik tekshirish va multispiral kompyuter tomografiya tekshirish usullari.</p>	<p><b>KM-7.</b>  <b>7.3</b>  <b>Favqulotda holatlar tibbiyoti</b></p>
<p>– Rentgen xonasida texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qilishni;  – Bemorlarni bronxografiyaga tayyorlashni va oʻtkazish ni;  – Meʼdani rentgenologik tekshiruviga tayyorlashni va oʻtkazish ni;  – Bemorlarda kontrast moddalar Qoʻl lanilganda kelib chiqishi mumkin boʻlgan asoratlar va ularni oldini olishni;</p>		<p><b>KM-7.</b>  <b>7.4 Tibbiy radiologiya</b></p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>– Bemorlarda turli xuqnalar o'tkazish texnikasini;</li> <li>– Bemorlarni yo'g'on ichagini rentgenologik tekshiruviga tayyorlash va o'tkazish ni;</li> <li>– Bemorlarni irrigoskopiya tekshiruviga tayyorlashni;</li> <li>– Bemorlarni ekskretor urografiya tekshiruviga tayyorlashni;</li> <li>– Bemorlarni kompyuter tomografiyasi tekshiruviga tayyorlashni va o'tkazish ni;</li> <li>– Bemorlarni qorin bo'shlig'i organlarini ultratovush tekshiruvini o'tkazish ga tayyorlashni;</li> <li>– Bemorlarni siydik qopini ultratovush tekshiruvini o'tkazish ga tayyorlashni; – Bemorlarni qalqonsimon bez va ko'krak bezlarini ultratovush tekshiruvini o'tkazish ga tayyorlashni;</li> <li>– Bemorlarni doplerografiya tekshiruvini o'tkazish ga tayyorlashni;</li> <li>– Rentgen xonasining tuzilishi va jihozlanishini.</li> <li>– Bemorlarni angiokardiografiya o'tkazish ga tayyorlashni;</li> <li>– Bemorlarni limfografiya o'tkazish ga tayyorlashni.</li> <li>– Bemorlarni magnit rezonans tomografik tekshiruvini o'tkazish ga tayyorlashni; -Bemorlarda magnit rezonans tomografik tekshiruvini o'tkazish ni;</li> <li>Bemorlarda MSKT tekshiruvini</li> </ul>		
--	--	--

<p style="text-align: center;">o'tkazish ga tayyorlashni ; Bemorlarda MSKT tekshiruvini</p>		
---	--	--

o'tkazishni biladilar.		
<p>- Stomatologik kasalliklar soxasida qon orqali kelib chiqadigan kasalliklarning xususiyatlarini;</p> <p>- qon infeksiyalarini oldini olishni; - Yuqumli kasalliklarni etiologiyasi, epidemiologiyasi , asosiy klinik belgilari , davosi . laboratoriya tashxisoti va profilaktikasini bilish ; - Bemorlarni obyektiv va subyektiv tekshirishni, bemorlardan laborator tekshiruv uchun material yig'ishni , tibbiy xujjatlarni to'ldirishni ,kasbiy zararlanishni oldini olishni , yuqumli kasalliklarga qarshi chora tadbirlarni o'tkazish Ko'nikmalariga ega bo'ladilar.</p>	<p>Yuqumli kasalliklar tashxisoti. Yuqumli kasalliklarga qarshi kurash choralari.Xavfsiz immunizasiya. Yuqumli kasalliklar bilan og'rigan bemorlarni davolash va parvarishlash. Og'iz shilliq qavati kasalliklari.stomatitlar. Gelmentozlar. Salmonellez Esherixioz Botulizm. Vabo.Dizenteriya. Gripp.Adenovirusli infeksiya.Parranda grippi.Cho'chqa grippi. Difteriya .Epidemik parotit. Meningokokkli infeksiya Poliomiyelet. OIV infeksiya. Virusli gepatitlar. Kasb orqali yuqadigan kasalliklar profilaktikasi. Qoqshol.Quturish, O'lat.Tulyaremiya.Kuydirgi.</p>	<p><b>KM-7.</b> <b>7.5 Yuqumli kasalliklar</b></p>
<p>Stomatolog yordamchisi faoliyati olib boriladigan joylar va uning vazifalarini tushunish.</p> <p>Terapevtik, xirurgik, ortopedik stomatologiya, 2.Tish texnigi laboratoriyasi xonalarining tuzilishi. Xonalarni tashkil etishda stomatolog yordamchisining roli va vazifasi.</p> <p>Amaliyot bilan tanishuv: stomatologik tibbiy xujjatlar,asbob-anjomlar, tez yordam ko'rsatishda ishlatiladigan dori darmonlar, aholiga stomatologik yordamni tashkil etish;</p>	<p>Terapevtik stomatologiya xonalarida stomatolog yordamchisi. Ortped stomatolog xonalarida stomatolog vrach yordamchisi. Jarroxlik stomatologiya xonalarida stomatolog yordamchisi. Tish texnik laboratoriyalarida 2.Tish texnigi yordamchisi.</p>	<p><b>KM-8.</b> <b>8.5 6-semestr bitiruv oldi amaliyoti</b></p>

<p>- aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish;</p> <p>- stomatologik bemorda tekshiruv usullarini o'tkazish ;</p> <p>- applikasiya usulida og'riqsizlantirish; - tish qattiq to'qima larining nokariyesli nuqsonlarini tashhislash;</p> <p>- kariyesni, pulpa, paradont va periodont kasalliklarini tashhislashni;</p> <p>- Og'iz bo'shlig'i shilliq pardasi kasalliklarini tashhislash;</p> <p>- yuz-jag' sohasining yallig'lanish kasalliklarini tashhislash;</p> <p>- yuz-jag' soxasi jarohatlari turini aniqlash va shifokorgacha tibbiy yordam ko'rsatish</p> <p>«Olinmaydigan protezlar tayyorlash texnikasi» fani</p> <p>«Olinadigan protezlar tayyorlash texnikasi» fani:</p> <p>«Bolalarga qo'yiladigan ortopedik va ortodontik konstruksiyalarini tayyorlash texnikasi» fani:</p> <p>«Yoyli protezlar tayyorlash texnikasi» fani: «Yuzjag' protezlarni tayyorlash» fanlarini amaliy kunikmalarini tayyorlashni bilishi kerak</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>o'quvchilar sog'lomlashtirish mashqlarni bajarishni tushunish va qo'llay olishni o'rganadilar;</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>jismoniy mashqlarni ketma-ketlikda</u></li> </ul> </li> </ul>	<p>Gimnastika, Yengil atletika, Sport o'yinlari (basketbol, voleybol, futbol, qo'l to'pi, badminton), O'zbek kurashi (o'smirlar uchun) Raqs element-lari va ritmik gimnastika (qizlar uchun), Suzish, Kross tayyorgar-ligi, Harakatli milliy o'yinlar va estafetalar, Amaliy kasbiy jismoniy tayyorgarlik, Tanlab olingan sport turlari.</p>	<p><b>KM-9</b> <b>9.1 Jismoniy tarbiya va sport</b></p>

to'g'ri bajarish orqali jismoniy sifatlarini rivojlantiradilar:


- jismoniy mashqlarni bajarishda o'quv mashg'uloti uchun qulay sharoitlarni yarata oladilar;
- jismoniy mashqlar yordamida organizmning barcha guruhlarining funktsiya tizimlarini to'g'ri va o'z vaqtida rivojlantira oladilar;
- jismoniy mashqlar yordamida asab tizimini mustahkamlaydi, modda almashuv jarayonini faollashtira oladilar;
- gimnastika anjomlaridan to'g'ri va xavfsiz foydalana oladilar;
- yengil atletikaning inson salomatligida tutgan o'rni va ta'sirini biladi; shaxmat, shashka, basketbol, voleybol, qo'l to'pi, futbol, suzish, badminton, stol tennisi va boshqa sport o'yinlarining himoya va hujum usullarini biladi;
- kurash turlari, elementlari hamda usullarini bajara oladilar;
- buyum va buyumsiz bajariladigan umumrivojlantiruvchi mashqlarning bo'g'inlar va mushak guruhlariga ijobiy ta'siri va uni ketma-ketligi, osilish, tirmashish, muvozanat saqlash, tayanib va tayanmay sakrash, tortilish, akrobatika elementlari va ritmik gimnastika qoidalariga rioya qiladi;

sog'lom turmush tarzini keng jamoatchilik

**KM-9**  
**9.2 Fakultativ**  
**mashg'ulotlar**  
**hududiy**  
**komponentlard**  
**an kelib chiqib**  
**belgilanadi**

o'rtasida targ'ib etishda tayanch va jismoniy tarbiya faniga oid kompetensiyalarni shakllantirish nuqtai nazaridan bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladilar.		
---	--	--

**O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi**  
**O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi**  
**Kasbiy ta'limning tayyorlov yo'nalishi:**  
**910100-Stomatologiya ishi**  
**Namunaviy o'quv reja**

<b>Kasbiy ta'lim darajasidagi mutaxassislik kodi va nomi:</b>	<b>Kvalifikatsiya</b>	<b>O'qish muddati:</b>	<b>O'qish shakli, ishlab chiqilgan yili:</b>	<b>QR kodi:</b>
50910102 Stomatologiya ishi	1.Stomatolog yordamchisi. 2.Tish texnigi.	3 yil	kunduzgi	
			2025-yil	

**I. O'quv jarayonining tarkibiy qismlari**

<b>T/R</b>	<b>Blok nomi</b>	<b>Kreditlar miqdori:</b>	<b>Umumiy yuklama:</b>	<b>Auditoriya o'quv yuklamasi:</b>	<b>Mustaqil ta'lim soati:</b>	<b>Foizda:</b>
1	"Ijtimoiy-kommunikativ ko'nikmalar" moduli	21	630	440	190	12
2	Klinikaoldi moduli	23	690	460	230	13
3	"Jamoat salomatligi va sog'liqni saqlash" moduli	10	300	210	90	6
4	"Stomatolog yordamchisi" kvalivikatsiyasi moduli	30	900	656	244	17
5	"Tish texnigi" kvalivikatsiyasi moduli	30	900	630	270	17
6	"Klinik fanlar" moduli	20	600	422	178	11
7	"Stomatolog yordamchisi va tish texnigi" amaliyoti moduli	39	1170	816	354	22
8	Elektiv modullar	4	120	84	36	2

9	Davlat imtihoni (attestatsiyasi)	3	90	60	30	2
<b>Jami</b>		<b>180</b>	<b>5400</b>	<b>3778</b>	<b>1622</b>	<b>100</b>

№	Fanning malakaviy kod <sup>i</sup>	Blok, fan (modul)lar nomi	Modulga berilgan umumiy kredit	O'quvchining umumiy yuklamasi, soatda								Kreditlarning kurslar, semestrlar va haftalar bo'yicha taqsimoti						Jami kreditlar
				Umumiy yuklama hajmi		Umumiy yuklama hajmi					Mustaqillik	1-kurs		2-kurs		3-kurs		
				Soat	%	Jami	Nazariy	Amaliy	Laboratoriya ishi	Seminar		Semestrlar va ulardagi haftalar soni						
												1-semestr	2-semestr	3-semestr	4-semestr	5-semestr	6-semestr	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1.0		"Ijtimoiy-kommunikativ ko'nikmalar" moduli	21	630	12	440	102	306		32	190	9	7	2			3	21
1.1	5KM0649	O'zbek (rus) tili	2	60		42		42			18		2					2
1.2	5KM0202	Xorijiy til	6	180		126		126			54	2	2	2				6
1.3	5KM0438	Lotin tili va tibbiy terminologiya	2	60		42		42			18	2						2
1.4	5KM0917	Tibbiy psixologiya va shaxslararo muloqot	3	90		64	44	8		12	26		3					3
1.5	5KM0284	Tibbiyotda axborot	3	90		64	16	48			26	3						3

		texnologiyalari															
1.6	5KM0661	O'zbekistonni eng yangi tarixi	2	60		42	22			20	18	2					2
1.7	5KM0005	Biznes asoslari	3	90		60	20	40			30					3	3
2.0		<b>Klinikaoldi moduli</b>	<b>23</b>	<b>690</b>	<b>13</b>	<b>460</b>	<b>228</b>	<b>232</b>			<b>230</b>	<b>14</b>	<b>9</b>				<b>23</b>
2.1	5KM0858	Anatomiya, fiziologiya va patologiya	8	240		144	128	16			96	5	3				8
2.2	5KM0142	Tiibbiy biologiya. Umumiy genetika	2	60		42	16	26			18	2					2
2.3	5KM0539	Gistologiya, sitologiya va embriologiya	2	60		42	16	26			18		2				2
2.4	5KM0596	Farmakologiya va retseptura asoslari	3	90		64	16	48			26	3					3
2.5	5KM0315	Tibbiy va biologik fizika	2	60		42	16	26			18		2				2
2.6	5KM0618	Tibbiy kimyo. Biologik	4	120		84	20	64			36	2	2				4

		kimyo															
2.7	5KM0921	Tish jag' anatomiyasi va biomexanikasi	2	60		42	16	26			18	2					2
3.0		<b>"Jamoat salomatligi va sog'liqni saqlash" moduli</b>	<b>10</b>	<b>300</b>	<b>6</b>	<b>210</b>	<b>126</b>	<b>76</b>	<b>8</b>	<b>90</b>	<b>2</b>		<b>6</b>		<b>2</b>		<b>10</b>
3.1	5KM0621	Jamiyat sog'liqni saqlash va tibbiy statistikasi	2	60		42	30	12			18		2				2
3.2	5KM0619	Valeologiya	2	60		42	32	6		4	18	2					2
3.3	5KM0174	Mikrobiologiya, virusologiya, immunologiya	2	60		42	16	26			18		2				2

3.4	5KM0620	Umumiy gigiyena va ekologiya	2	60		42	16	26			18			2			2	
3.5	5KM0624	Kasbiy faoliyatning huquqiy asoslari va bioetika	2	60		42	32	6		4	18					2	2	
4.0		<b>"Stomatolog yordamchisi" kvalifikatsiyasi moduli</b>	<b>30</b>	<b>900</b>	<b>17</b>	<b>656</b>	<b>178</b>	<b>478</b>			<b>244</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>7</b>	<b>4</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>30</b>
4.1	5KM0625	Stomatologiyaga kirish	3	90		62	16	46			28	3					3	
4.2	5KM0626	Stomatologik kasalliklar	6	180		152	56	96			28			2	2	2	6	
4.3	5KM0627	Og'iz bo'shlog'i gigiyenasi	3	90		64	16	48			26			3			3	
4.4	5KM0628	Ortopedik stomatologiya propedevtikasi	6	180		126	30	96			54			2	2	2	6	
4.5	5KM0629	Yuz-jag' kasalliklari	4	120		84	20	64			36					2	2	4
4.6	5KM0630	Og'iz bo'shliq va yuz-jag' jarrohligi	4	120		84	20	64			36					2	2	4
4.7	5KM0631	Preklinik restavratsion stomatologiya	4	120		84	20	64			36		4				4	
5.0		<b>"Tish texnigi" kvalifikatsiyasi moduli</b>	<b>30</b>	<b>900</b>	<b>17</b>	<b>630</b>	<b>178</b>	<b>452</b>			<b>270</b>		<b>4</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>30</b>
5.1	5KM0632	Olinadigan va olinmaydigan protezlar tayyorlash texnikasi	14	420		294	74	220			126		4	2	4	2	2	14

5.2	5KM0633	Yoyli protezlar tayyorlash texnikasi	4	120		84	20	64			36			2	2		4	
5.3	5KM0634	Yuz jag' protezlar tayyorlash texnikasi	4	120		84	20	64			36					2	2	4

5.4	5KM0635	Bolalarga qo'yiladigan optodontik va ortopedik apparatlarni tayyorlash texnikasi	4	120		84	20	64			36			2	2			4
5.5	5KM0636	Stomatologiya materialshunoslik	4	120		84	44	40			36					4		4
6.0		<b>"Klinik fanlar" moduli</b>	<b>20</b>	<b>600</b>	<b>11</b>	<b>422</b>	<b>122</b>	<b>300</b>			<b>178</b>			<b>3</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>20</b>
6.1	5KM0636	Hamshiralik ishi texnikasi	6	180		126	46	80			54			3	3			6
6.2	5KM0637	Klinik patologiya va birimchi tibbiy yordam	4	120		84	20	64			36					4		4
6.3	5KM0638	Favqulotda holatlar tibbiyoti	3	90		64	16	48			26				3			3
6.4	5KM0639	Tibbiy radiologiya	3	90		64	16	48			26						3	3
6.5	5KM0640	Yuqumli kasalliklar	4	120		84	24	60			36				4			4
7.0		<b>"Stomatolog yordamchisi va tish texnigi" amaliyoti moduli</b>	<b>39</b>	<b>1170</b>	<b>22</b>	<b>816</b>		<b>816</b>			<b>354</b>		<b>6</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>11</b>	<b>39</b>
7.1	5KM0641	2-semestr (mutaxassislikka kirish amaliyoti, stomatologiya honalari hamshira yordamchisi)	6	180		126		126			54		6					6
7.2	5KM0642	3-semestr (stomatologik tibbiyot muassasalarida tish texniklarining yordamchisi, stomatologiya xonalari hamshirasi yordamchisi)	6	180		126		126			54		6					6

7.3	5KM0643	4-semestr (stomalogiya ambulator va statsionar bo'limlarida stomatolog vrach yordamchisi, tish	8	240		168		168		72				8			8
-----	---------	--	---	-----	--	-----	--	-----	--	----	--	--	--	---	--	--	---

		texniklarining yordamchisi)															
7.4	5KM0644	5-semestr (stomalogiya ambulator va statsionar bo'limlarida stomatolog vrach yordamchisi, tish texniklarining yordamchisii)	8	240		168		168		72				8			8
7.5	5KM0645	6-semestr- stomatolog yordamchisi, tish texnigi amaliyoti	11	330		228		228		102						11	11
8.0		<b>Elektiv modullar</b>	<b>4</b>	<b>120</b>	<b>2</b>	<b>84</b>	<b>16</b>	<b>68</b>		<b>36</b>	<b>2</b>					<b>2</b>	<b>4</b>
8.1	5KM0645	Jismoniy tarbiya va sport	2	60		42		42		18	2						2
		Xalq tabobati															
8.2	5KM0646	Infektsion nazorat	2	60		42	16	26		18						2	2
		Xirurgik kasalliklar															
9.0		<b>Davlat imtihoni (attestatsiyasi)</b>	<b>3</b>	<b>90</b>	<b>2</b>	<b>60</b>	<b>30</b>	<b>30</b>		<b>30</b>						<b>3</b>	<b>3</b>
<b>JAMI</b>			<b>180</b>	<b>5400</b>	<b>100</b>	<b>3778</b>	<b>980</b>	<b>2758</b>		<b>40</b>	<b>1622</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>180</b>

**OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**  
**PROFESSIONAL TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O'RTA MAXSUS KASBIY TA'LIMINING**

**NAMUNAVIY O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi	<b>Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot</b>		
Ta'lim sohasi	<b>Sog'liqni saqlash</b>		
Ta'lim yo'nalishi	<b>Stomatologiya (yo'nalishlar bo'yicha)</b>		
Mutaxassislik nomi	<b>Stomatologiya ishi</b>		
Mutaxassislik kodi	<b>50910102</b>		
Kvalifikatsiya(lar) nomi:	<b>1.Stomatolog yordamchisi 2.Tish texnigi</b>		
Modul nomi	<b>O'zbek/rus tili</b>		
Modul kodi	<b>5KM0649</b>		
Modulga ajratilgan soat	Jami yuklama: <b>60 soat</b>	Auditoriya mashg'uloti: <b>42 soat</b>	Mustaqil ta'lim: <b>18 soat</b>
ECTS-kreditlar miqdori	2		
Modul turi ( <i>majburiy/tanlov</i> )	Majburiy		
Ta'lim tili	Guruhga belgilangan o'qitish tili asosida		

Наименование модули	<b>Русский язык в профессиональной деятельности</b>
<b>Цель модули</b>	<p>Главной задачей является подготовка высококвалифицированного специалиста, владеющего иностранными языками, в том числе и русским, способного выдержат конкуренцию на стремительно растущем рынке труда. Важную роль в системе среднего образования отведено русскому языку, как язык науки культуры и информационных технологий. Программа определяет объем теоретических навыков, которым должны овладеть студенты медики</p> <p>Корректировка навыков и умений слушания, чтения и письма, совершенствование устной, монологической и диалогической речи. формирование навыков профессионального общения, ведение диалога в рамках лексико-тематического минимума, на основе изученных логико-грамматических конструкций;</p> <p>-овладение основами научного стиля речи (на базе текстового материала по медицинской специальности) и способами терминообразования в языке специальности;</p> <p>- овладение основами построения построения и презентации монологической речи типа описания</p>
<b>Освоенные результаты</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-связное беглое чтение предложений текста;</li> <li>-правильная интонация речи;</li> <li>-правильный полный пересказ текста на русском языке; - творческое мышление при пересказе;</li> <li>-уметь правильно использовать грамматический материал; - полный правильный осмысленный ответ;</li> <li>-правильное выполнение упражнений;</li> <li>- высокая активность, творческий подход;</li> <li>-подводить итоги принимать решения;</li> <li>-самостоятельно анализировать:</li> <li>- понимать суть вопроса и активно отвечать;</li> <li>-определить установку, на что обращать внимание.</li> </ul>

<b>Содержание модули</b>	Модуль русского языка обучает студента принципам психогигиены и психопрофилактики, психологии общения медицинской сестры и пациента, мерам оказания неотложной медицинской помощи в стрессовых ситуациях, профилактике психосоматических заболеваний и применению основных психотерапевтических методов, а также позволяет использовать полученные знания на практике.
<b>Освоенные компетенции</b>	Знать основные закономерности жизнедеятельности человека в разные юношеские периоды, физиологические и патологические процессы в организме человека и их влияние на образ жизни. Обеспечение инфекционной безопасности (санитарно гигиенические и противоэпидемические мероприятия, правила асептики и антисептики).
<b>Знания</b>	Программа направлена на формирование у обучающихся общекультурных компетенций и общих профессиональных

	<p>компетенций - знать общенаучную и специальную лексику изученной медицинской тематики, базовые грамматические явления, встречающейся в медицинской научной литературе.</p> <p>-уметь использовать различные виды чтения для извлечения профессионально значимой информации из специальных текстов;</p> <p>-владеть базовым коммуникативными модулями для осуществления участия в типовых ситуациях профессионального общения, приёмами обработки полученной информации.</p>
--	---

<p><b>Навыки</b></p>	<p>- владеть русским языком, как средством коммуникации (в устной и письменной форме)  - -правильно воспринимать на слух текст общего содержания в объеме 18-20 предложений-понимать содержание незнакомого текста по специальности в объеме 12-14 предложений; - выделять наиболее важную информацию из услышанного; - дополнять информацию на основе событий и обосновывая собственную точку зрения;  -подготовить устное выступление на заданную тему на основе текста, тезиса и уметь провести беседу на заданную тему. .</p>
<p>Организационная форма обучения</p>	<p>Kunduzgi</p>
<p>Критерии оценок</p>	<p>Baholash bo'yicha amaldagi tartib asosida</p>
<p><b>Источник информации</b></p>	<p>1.Musaev Sh.N. Audit. – Т.: Moliya, 2013, - 220 b.  2.Abdullaev A., Abduvaxobov O., Qayumov I. Audit asoslari.- Т.: O'AJBNT, 2013, - 196 b  3. "Audit" to'plami I va II jildlar TDIU-2018y</p>
<p>Рекомендуемые оборудования к учебному процессу</p>	<p>Darsliklar,visual didaktik tarqatma materiallar, testlar,vaziyatli masalalar.O`qitish materiallar to`plami</p>
<p><b>Составители:</b></p>	<p><b>Г.У.Рустам-Валиева</b>  преподаватель русского языка  1 – Республиканского техникума общественного здоровья имени Абу Али ибн Сино.  <b>А.Э.Муликова.</b>  преподаватель русского языка  Чиланзарского медицинского техникума общественного здоровья имени Абу Али ибн Сино.</p>

<b>Рецензисты:</b>	<b>Н.Тураева</b> преподаватель 1 – Республиканского техникума общественного здоровья имени Абу Али ибн Син
<p>O'quv dasturi Professional ta'limni rivojlantirish instituti instituti Sog'liqni saqlash yo'nalishlari O'quv metodik birlashmasining 2025-yil 15- maydagi 3-sonli majlis bayoni bilan ma'qullangan.</p> <p>O'zbekiston Respublikasi Oliy, o'rta maxsus va professional ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashining 2025-yil 20-maydagi 4-son yig'ilishida ma'qullangan va Vazirlikning 2025-yil 29- maydagi 194-son buyrug'i bilan <b>TASDIQLANDI VA JORIY ETILDI</b></p>	

<b>№</b>	<b>Темы учебной программы</b>	<b>Содержания темы</b>	<b>Всего</b>	<b>Виды занятия</b>	<b>Самостоятельная работа</b>
1	<p>День независимости республики Узбекистан. Лексикология. Синонимы. Антонимы. Омонимы.</p>	<p><b>Лексическая тема:</b> День независимости республики Узбекистан. <b>Грамматический материал:</b> Лексикология. Синонимы. Антонимы. Омонимы.</p>	2	2	

2	Русский язык – язык межнационального общения. Фразеологизмы.	<b>Лексическая тема:</b> Русский язык – язык межнационального общения. <b>Грамматический материал:</b> Фразеологизмы.	2	2	
3	Ташкентская Медицинская Академия. Имя существительное. Род имен существительных. Категория числа имён существительных	<b>Лексическая тема:</b> Ташкентская Медицинская Академия. <b>Грамматический материал:</b> Имя существительное. Род имен существительных. Категория числа имён существительных	2	2	
4	Музей здравоохранения Узбекистана Имя прилагательное. Разряды имени прилагательного.	<b>Лексическая тема:</b> Музей здравоохранения Узбекистана. <b>Грамматический материал:</b> Имя прилагательное. Разряды имени прилагательного	2	2	
5	Анатомия и физиология человека. Местоимение. Классификация местоимений	<b>Лексическая тема:</b> Анатомия и физиология человека <b>Грамматический материал:</b> Местоимение. Классификация местоимений	2	2	
6	Организм как единое целое. Имя числительное. Классификация числительных	<b>Лексическая тема:</b> Организм как единое целое. <b>Грамматический материал:</b> Имя числительное. Классификация числительных	2	2	
7	Клетка. Глагол как часть речи. Неопределенная форма глагола. Спряжение глагола	<b>Лексическая тема:</b> Клетка <b>Грамматический материал:</b> Глагол как часть речи. Неопределенная форма глагола. Спряжение глагола	2	2	

8	Ткани. Синтаксис. Словосочетание. Связь слов в словосочетании.	<b>Лексическая тема:</b> Ткани <b>Грамматический материал:</b> Синтаксис Словосочетание. Связь слов в словосочетании.	2	2	
9	Эпителиальная	<b>Лексическая тема:</b> Эпителиальная	2	2	

	ткань Простое предложение. Главные члены предложения По длеж аще. Сказуемое.	ткань. <b>Грамматический материал:</b> Простое предложение. Главные члены предложения. Подлежащее. Сказуемое.			
10	Соединительная ткань. Второстепенные члены предложения и способы их выражения	<b>Лексическая тема:</b> Соединительная ткань. <b>Грамматический материал:</b> Второстепенные члены предложения и способы их выражения	2	2	
11	Мышечная ткань. Сложное предложение, особенности его построения	<b>Лексическая тема:</b> Мышечная ткань <b>Грамматический материал:</b> Сложное предложение, особенности его построения	4	2	
12	Нервная ткань. Сложное предложение. Сложносочиненное Предложение	<b>Лексическая тема:</b> Нервная ткань. <b>Грамматический материал:</b> Сложное предложение. Сложносочиненное предложение	4	2	2
13	Скелет головы. Сложноподчиненное	<b>Лексическая тема:</b> Скелет головы. <b>Грамматический материал:</b>	2	2	2

	предложение	<b>материал:</b> Сложноподчиненное предложение			
14	Скелет туловища. Выражение временных отношений в простом и сложном предложении	<b>Лексическая тема:</b> Скелет туловища. <b>Грамматический материал:</b> Выражение временных отношений в простом и сложном предложении	4	2	2
15	Система органов дыхания. Выражение причинно следственных отношений в простом и сложном предложении	<b>Лексическая тема:</b> Система органов дыхания. <b>Грамматический материал:</b> Выражение причинно-следственных отношений в простом и сложном предложении	4	2	2
16	Система кровообращения. Выражение целевых и условных отношений	<b>Лексическая тема:</b> Система кровообращения <b>Грамматический материал:</b> Выражение целевых и условных отношений	4	2	2
17	Опорно-двигательная система. Научный стиль речи и его основные черты	<b>Лексическая тема:</b> Опорно двигательная система. <b>Грамматический материал:</b> Научный стиль речи и его основные черты	4	2	2
18	Строение и состав кожи. Понятие о монологе описании	<b>Лексическая тема:</b> Строение и состав кожи. <b>Грамматический материал:</b> Понятие о монологе-описании	4	2	2

19	Система пищеварения. Описание квалификации лица, предмета, процесса, явления	<b>Лексическая тема:</b> Система пищеварения. <b>Грамматический материал:</b> Описание квалификации лица, предмета, процесса, явления	4	2	2
20	Функции опорно двигательного аппарата. Описание классификации предметов, явлений	<b>Лексическая тема:</b> Функции опорно двигательного аппарата. <b>Грамматический материал:</b> Описание классификации предметов, явлений	4	2	2
21	Профессиональный язык врача как микроязык специальности. Медицинская терминология. Обобщающее занятие	<b>Лексическая тема:</b> Профессиональный язык врача как микроязык специальности <b>Грамматический материал:</b> Медицинская терминология. Повторение пройденного материала	2	2	
	<b>Всего</b>		60	42	18

### Критерии оценки знаний учеников

Знания учеников основаны на следующих критериях:

ученик может самостоятельно делать выводы и принимать решения, мыслить творчески, самостоятельно наблюдать, может применять полученные знания на практике, понимает сущность предмета (тема), знает, умеет выражать, рассказывать и имеет представление о предмете (теме) - **5 (отлично) оценка;**

когда ученик ведет самостоятельное наблюдение, умеет применять полученные знания на практике, понимает суть предмета (темы), знает, умеет излагать, рассказывать и имеет представление о предмете (теме) - **4 (хорошо) оценка;**

когда ученик умеет применять полученные знания на практике, понимает, знает, может излагать, излагать суть предмета (темы) и имеет представление о предмете (теме) - **3 (удовлетворительно) оценка;**

когда ученик не освоил программу, не понимает сути предмета (темы) и не имеет представления о предмете (теме) - оценивается на **2 (неудовлетворительно)**.

Harf tizimida baholash	Ballarning raqamli ekvivalenti	Foiz ko'rsatkichi	An'anaviy baholash
A	4,0	95-100	<b>5 (A'lo)</b>
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	<b>4 (Yaxshi)</b>
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	<b>3 (Qoniqarli)</b>
C-	1,67	60-64	

D+	1.33	55-59	<b>2 (Qoniqarsiz)</b>
D	1,0	50-54	

Результаты обучения	Показатели оценки
---------------------	-------------------

<p>Связное беглое чтение предложений текста. Правильная интонация речи. Правильный полный пересказ текста на русском языке. Творческое мышление при пересказе. Уметь правильно использовать грамматический материал. Полный правильный осмысленный ответ. Правильное выполнение упражнение высокая активность, творческий подход. Подводить итоги принимать решения. Самостоятельно анализирует понимать суть вопроса и активно отвечать</p>	<p>Связное беглое чтение предложений текста. Правильная интонация речи. Правильный полный пересказ текста на русском языке. Творческое мышление при пересказе. Уметь правильно использовать грамматический материал. Полный правильный осмысленный ответ. Правильное выполнение упражнение высокая активность, творческий подход. Подводить итоги принимать решения. Самостоятельно анализирует понимать суть вопроса и активно отвечать</p>
--	--

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI**

**OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**PROFESSIONAL TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O'RTA MAXSUS KASBIY TA'LIMNING**

**NAMUNAVIY O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi	<b>SOG'LIQNI SAQLASH VA IJTIMOY TA'MINOT</b>
Ta'lim sohasi	<b>Sog'liqni saqlash</b>
Ta'lim yo'nalishi	<b>Stomatologiya (yo'nalishlar bo'yicha)</b>
Mutaxassislik nomi	<b>Stomatologiya ishi</b>
Mutaxassislik kodi	<b>50910102</b>
Kvalifikatsiya(lar) nomi:	<b>1.Stomatolog yordamchisi 2. Tish texnigi</b>

Modul nomi	<b>O'zbek/rus tili</b>		
Modul kodi	<b>5KM0649</b>		
Modulga ajratilgan soat	Jami yuklama: <b>60 soat</b>	Auditoriya mashg'uloti: <b>42 soat</b>	Mustaqil ta'lim: <b>18 soat</b>
ECTS-kreditlar miqdori	2		
Modul turi ( <i>majburiy/tanlov</i> )	Majburiy		
Ta'lim tili	Guruhga belgilangan o'qitish tili asosida		

**Toshkent – 2025**

**Modul dasturining umumiy talablari**

Modul dasturining nomi	<b>O'zbek/rus tili</b>
------------------------	------------------------

<p>Modul dasturining dolzarbligi va professional ta'limdagi o'rni</p>	<p>O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim To'g'ri sidi»gi, «davlat tili haqida»gi qonunlari hamda «Kadrlar tayyorlash Milliy MODUL DASTURI»da respublikadagi oliy ta'lim respublikadagi ta'lim muassasalarida o'zbek tilini Davlat tili sifatida o'qitishni yanada takomillashtirish ko'zda tutilgan .</p> <p>Ushbu konsepsiya ta'lim rus va boshqa mahalliy tillarda olib boriladigan oliy ta'lim muassasalarida davlat tilini o'rgatish uchun me'yoriy hujjat hisoblanadi. Talabalar o'zbek tilidan egallashlari shart bo'lgan bilim, ko'nikma , malaka va mana 'viy, madaniy dunyoqarashning zaruriy me'yorini asoslovchi ta'lim-tarbiyaviy hujjatdir.</p> <p>Ta'lim rus va boshqa mahalliy tillarda olib boriladigan o'rta maxsus ta'lim muassasalarida o'zbek tilini o'qitish ijtimoiy fanlar ichida muhim o'rin tutadi. Boshqa millat vakillarining davlat tili hisoblangan o'zbek tilini puxta egallashlari, milliy, madaniy qadriyatlarni o'rganish va ularga hurmat bilan munosabatda bo'lishlari taqazo etiladi.</p> <p>Ta'lim rus va boshqa mahalliy tillarda olib boriladigan o'rta maxsus ta'lim mutaxassislarining birinchi bosqichida o'zbek tili fani bo'yicha shu bosqich uchun belgilangan nutqiy ko'nikma ga, leksik-grammatik bilimlarga ega bo'lishlari, mustaqilravishda o'zbek tilida fikr yurita olishlari uchun til materiallari va vositalaridan o'rganilgan materiallar hajmida to ;g ;ri va mustaqil foydalana bilishlariga erishishlari lozim.</p>
<p>Modul dasturining maqsadi</p>	<p>Ixtisoslik ta'lim yo'nalishidagi bilim va ko'nikma lar dan tashqari kundalik muloqot blan hamda manaviy – marifiy bilimlarni o'z ichiga oladigan mavzularga ham e'tibor qaratish. Amaliy mashg'ulotlarda leksik mavzular, jonli muloqatlar o'z fikrini mustaqil yozma va o'g'zaki nutq orqali foydalana olish, so'z va iboralarning tarjimasi, talaffuzi va ixtisosligiga oid so'z boyligi hamda zarur til ko'nikma larini egallashga o'rgatish .</p>

Modul dasturining vazifalari	<p>Asosiy leksik mavzular, jonli muloqotlar o'z fikrini mustaqil yozma va o'g'zaki nutq orqali ifodalay olish ;</p> <p>So'z va iboralarning tarjimai, talaffuzi va ixtisoslikka oid so'z boyligi hamda zarur til ko'nikmalarini egallash</p> <p>Til o'rganish va o'zlashtirish ning barcha vositalari, ya'ni o'g'zaki nutq, o'qish, yozuv, so'z boyligi, grammatikadan unumli va To'g'ri foydalanish ;</p> <p>Amaliyotda qo'llashni o'rgatish.</p>
bilim, ko'nikma va talablar	<p>O'qish sohasida : turli uslubiy ko'rinishdagi matnlarni o'qib, mazmunini tushunish, kerakli ma'lumotlarni olish, o'qib chiqilgan manba asosida reja, tezis, annotatsiya tuzish .</p> <p>Tinglash sohasida : nutqni eshitish va dialogda qatnashib, unga munosib javob qaytarish, eshitish davomida berilgan ma'lumotni reja, chizma, rasm sifatida ajrata olish.</p> <p>So'zlash sohasida; o'zlashtirilgan mavzuning mazmun mohiyatini og'zaki nutqda yetkaza olish, tibbiy adabiyotlarga annotatsiya, rezyume, referat tuzish.</p>

	<p>Yozma nutq sohasida : tibbiy matnlarni rus tilidan o'zbek tiliga tarjima qila olish.</p> <p>O'zbek tilida ravon so'zlay olish, mustaqil fikrini og'zaki va yozma nutq orqali erkin ifodalay olis ;</p> <p>So'z va iboralarni tarjima qilish;tibbiy atamalar va ixtisoslikka oid so'z boyligini oshirish;</p> <p>Zarur til ko'nikmalarini egallash, o'zbektili grammatikasidan unumli va To'g'ri foydalanish ;</p>
O'qitishni tashkiliy shakli	Kunduzgi
Baholash tartibi	Baholash bo'yicha amaldagi tartib asosida

Axborot manbalari	<p>1. Turdieva K. va hammualliflar, O'zbek tili. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tibbiyot oliy o'quv yurtlari rusiyzabon talabalari uchun darslik. T., 2018 y.</p> <p>2. Turdieva K., Ahmedova D., O'zbek tili. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tibbiyot oliy o'quv yurtlari rusiyzabon talabalari uchun o'quv qo'llanma. T., 2006 y.</p> <p>3. Turdieva K., Ahmedova D., O'zbek tili. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan oliy o'quv yurtlari uchun darslik. T., 2007 y.</p>
Ta'lim jarayoni tavsifi etiladigan jihozlar	Darsliklar, visual didaktik tarqatma materiallar, testlar, vaziyatli masalalar. O'qitish materiallari to'plami
Tuzuvchilar:	<b>Г.У.Рустам-Валиева</b> преподаватель русского языка 1 – Республиканского техникума общественного здоровья имени Абу Али ибн Сино .
Taqrizchilar:	<b>Н.Тураева</b> преподаватель 1 – Республиканского техникума общественного здоровья имени Абу Али ибн Сино
<p>O'quv dasturi Professional ta'limni rivojlantirish instituti instituti Sog'liqni saqlash yo'nalishlari O'quv metodik birlashmasining 2025-yil 15- maydagi 3-sonli majlis bayoni bilan ma'qullangan.</p> <p>O'zbekiston Respublikasi Oliy, o'rta maxsus va professional ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashining 2025-yil 20-maydagi 4-son yig'ilishida ma'qullangan va Vazirlikning 2025-yil 29- maydagi 194-son buyrug'i bilan</p> <p><b>TASDIQLANDI VA JORIY ETILDI</b></p>	

#### O'QUV MODUL DASTURI MAZMUNI

No	Mavzuning nomi	Mavzuning qisqacha mazmuni	yuk lam a:	mot ashg 'ul'	Mu sta qil

			Jam'i	Audit oriya	ta'im
1	<p>O'zbekiston- yagona Vatan.</p> <p>O'zbek tili fanining maqsad va vazifalari. Davlat tili va lotin yozuviga asoslangan o'zbek alifbosini o'rganishning ahamiyati. O'zbek tilining tovush tuzulishi. Unli va undosh tovushlar.</p>	<p>Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish.</p> <p>Grammatika: O'zbek tili fanining maqsad va vazifalari. Davlat tili va lotin yozuviga asoslangan o'zbek alifbosini o'rganishning ahamiyati. O'zbek tilining tovush tuzulishi. Unli va undosh tovushlar.</p>	2	2	
2	<p>Oilam – tayanchim va fahrim.</p> <p>Leksikologiya.</p> <p>So'zlarning To'g'ri va ko'chma ma'nosi (omonim sinonim, antonym)</p>	<p>Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish.</p> <p>Grammatika: Leksikologiya. So'zlarning To'g'ri va ko'chma ma'nosi (omonimsinonim, antonym)</p>	2	2	
3	<p>Ona tili-millat ko'zgusi. Frazologizm</p>	<p>Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish.</p> <p>Grammatika: Frazologizm</p>	2	2	

4	Men shifokor bo'lmoqchiman. Morfologiya. So'z turkumlari. Ot haqida umumiy tushuncha . Otlarda son kategoriyasi. Egalik qo'shimchalarini ishlatilishi.	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Morfologiya. So'z turkumlari. Ot haqida umumiy tushuncha . Otlarda son kategoriyasi. Egalik qo'shimchalarini ishlatilishi.	2	2	
5	Odam va uning salomatligi.	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq	2	2	

1

2

1

1

1

	Otlarda kelishik kategoriyasi.	tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Otlarda kelishik kategoriyasi.			
6	Odam organizmning hayotiy xossalari. O'zbek tilida sifatlarning o'ziga xos xususiyatlari. Sifatning ma'no va tuzilishiga ko'ra turlari. Sifat darajalari. Siftlarning yasalishi.	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: O'zbek tilida sifatlarning o'ziga xos xususiyatlari. Sifatning ma'no va tuzilishiga ko'ra turlari. Sifat darajalari. Siftlarning yasalishi.	2	2	

7	To'qimalar, organlar va organism. Son haqida tushuncha. Sonning ma'no va tuzilishi jihatdan turlari. O'zbek tilida vaqt hisobi.	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Son haqida tushuncha. Sonning ma'no va tuzilishi jihatdan turlari. O'zbek tilida vaqt hisobi.	2	2	
8	Tayanch-harakatlanish sistemasi. Olmosh va uning turlari, gapda qo'llanishi, vazifalari.	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Olmosh va uning turlari, gapda qo'llanishi, vazifalari.	2	2	
9	Suyaklarni tuzilishi va o'sishi. Fe'l. bo'lishli va bo'lishsiz fe'llar.	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Fe'l. bo'lishli va bo'lishsiz fe'llar.	2	2	
10	Muskullar. Ravish haqida tushuncha. Ravishlarning ma'noga ko'ra turlari, yasalishi	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish.	2	2	

1

1

1

1

		Grammatika: Ravish haqida tushuncha. Ravishlarning ma'noga ko'ra turlari, yasalishi			
--	--	---	--	--	--

11	Qon va uning vazifasi. Sifatdosh. Harakatnomi	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Sifatdosh. Harakatnomi	4	2	2
12	Qon aylanishining ahamiyati, yurakning tuzulishi. Ko'makchi, bog'lovchi va yuklamalar	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Ko'makchi, bog'lovchi va yuklamalar	4	2	2
13	Nafas olish sistemasi. Modal so'z. Undov so'z. Taqliq so'z.	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Modal so'z. Undov so'z. Taqliq so'z.	4	2	2
14	Ovqat hazm qilish sistemasi. Sintaksis. Gap va uning asosiy belgilari	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Sintaksis. Gap va uning asosiy belgilari	4	2	2

<b>15</b>	Tez yordam chaqirish. Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari. Darak gaplar	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari. Darak gaplar	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>16</b>	Moddalar va energiya almashinuvi. Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari. So'roq gaplar	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada	<b>4</b>	<b>2</b>	

1

1

1

1

1

1

		ishtirok etish. Grammatika: Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari. So'roq gaplar			
<b>17</b>	Vitaminlar va ularning ahamiyati Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari. Buyruq gaplar	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari. Buyruq gaplar	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>

<b>18</b>	Terini tuzilishi va uning funksiyasi. Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari. Undov gaplar	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari. Undov gaplar	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>19</b>	Tozalik va orastalik – sog'lik garovidir. So'z birikmasi. So'z birikmalarning tasnifi	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: So'z birikmasi. So'z birikmalarning tasnifi	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>20</b>	Havoning harorati, namligi, harakat tezligi va atmosfera bosimini aniqlash.	Og'zaki nutq: Mavzuda oid matnni tez va ravon o'qish, mazmunini to'liq tinglab, tushunish. Matndagi atamalarning ma'nosini izohlash. Matnni so'zlab berish. Mavzuga oid bahs-muhozarada ishtirok etish. Grammatika: Gap bo'laklari. Bosh bo'laklar.	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>Jami yuklama</b>			<b>60</b>	<b>42</b>	<b>18</b>

2

1

2

### **O'quvchilar bilimini baholash mezonlari**

#### **O'quvchilarning bilimi quyidagi mezonlar asosida:**

o'quvchi mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — **5 (a'lo) baho;**

o'quvchi mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — **4 (yaxshi) baho;**

o'quvchi olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — **3 (qoniqarli) baho;**

o'quvchi fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha

tasavvurga ega emas deb topilganda — **2 (qoniqarsiz) baho** bilan baholanadi.bilan baholanadi.

Harf tizimida baholash	Ballarning raqamli ekvivalenti	Foiz ko'rsatkichi	An'anaviy baholash
A	4,0	95-100	<b>5 (A'lo)</b>
A–	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	<b>4 (Yaxshi)</b>
B	3,0	80-84	
B–	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	<b>3 (Qoniqarli)</b>
C–	1,67	60-64	
D+	1.33	55-59	<b>2 (Qoniqarsiz)</b>
D	1,0	50-54	

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI**

**OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**PROFESSIONAL TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O'RTA MAXSUS KASBIY TA'LIMINING**

**NAMUNAVIY O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi	<b>Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot</b>
Ta'lim sohasi	<b>Sog'liqni saqlash</b>

Ta'lim yo'nalishi	<b>Stomatologiya (yo'nalishlar bo'yicha)</b>		
Mutaxassislik nomi	<b>Stomatologiya ishi</b>		
Mutaxassislik kodi	<b>50910102</b>		
Kvalifikatsiya(lar) nomi:	<b>1.Stomatolog yordamchisi 2.Tish texnigi</b>		
Modul nomi	<b>Xorijiy til</b>		
Modul kodi	5KM0917		
Modulga ajratilgan soat	Jami yuklama: <b>180 soat</b>	Auditoriya mashg'uloti: <b>126 soat</b>	Mustaqil ta'lim: <b>54 soat</b>
ECTS-kreditlar miqdori	6		
Modul turi ( <i>majburiy/tanlov</i> )	Majburiy		
Ta'lim tili	Guruhga belgilangan o'qitish tili asosida		

**Toshkent – 2025**

**1. Modul dasturi umumiy talablar**

Modul dastur nomi	<b>Xorijiy til</b>
-------------------	--------------------

<p>Modulning dolzarbligi va professional ta'limdagi o'rni</p>	<p>Globalashuv va xalqaro aloqalarning ilmiy, texnik va madaniy sohadagi ulkan taraqqiyoti inson faoliyatining barcha sohalariga, shu jumladan, tibbiyot sohasiga ham o'zining ta'sirini ko'rsatishi shubhasizdir. Tibbiyot va farmasevtika mutaxassislari uchun chet tillarini mukammal egallash mamlakat taraqqiyotida muhim ahamiyatga ega. Mazkur soha mutaxassislari professional ta'limda chet tillari bo'yicha bilimlarni mustahkamlash hamda bu borada mahorat va ko'nikmalarini shakllantirish O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Chet tillarni o'rganish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2012 yil 10 dekabrda PQ-1875- son qarori, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Umumiy o'rta ta'lim davlat standartlarini tasdiqlash to'g'risida"gi 1999 yil 16 avgustda 390-son va "O'rta maxsus ta'lim davlat standartlarini tasdiqlash to'g'risida"gi 2000 yil 16 oktabrdagi 400-son qarorlari hamda boshqa tegishli me'yoriy hujjatlar asosida amalga oshirilmoqda.</p> <p>Mazkur dastur chet tillariga o'qitish jarayonining turli bosqichlarida ixtisoslik yo'nalishi, bilim darajasi va kasbiy ehtiyoji kabi xususiyatlarini hisobga olgan holda kengaytirilib, o'quv yakunida professional ta'lim muassasasining bakalavriat bosqichi bitiruvchilari uchun chet tillarini o'zlashtirishning CEFR (Sommon European Framwork of Reference) - Umumevropa xalqaro standartlari darajalarini inobatga olingan tizimi doirasidagi V1 -chet tilini o'rganishning mustaqil muloqot darajasining egallanishi ko'zda tutilgan. Ko'rsatilgan standartlar asosida chet tillari bo'yicha tibbiyot va farmasevtika ta'lim muassasasi xususiyatlariga e'tibor bergan holda yangi dastur va kalendar-tematik rejalar tuzilishi, yangi adabiyotlar kiritilishi va muntazam ravishda takomillashtirib borilishi maqsadga muvofiqdir.</p>
<p>O'quv dasturning maqsadi</p>	<p>Modulning maqsadi bugungi ilm va fan taraqqiyoti sharoitida tibbiyot va farmasevtika yo'nalishidagi professional ta'limning barcha bosqichida chet tilini o'qitish doirasida o'rganuvchilarning kundalik, ilmiy va kasbga oid sohalarda faoliyat olib borishlari uchun chet tilida kommunikativ kompetensiyalarini shakllantirishdan iborat. Bunda lingvistik, sotsiolingvistik, pragmatik kompetensiyalarning o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda, o'rganuvchilarning tinglash, gapirish, o'qish va yozish ko'nikmalarini ko'p madaniyatli dunyoda kundalik, ilmiy va kasbga oid sohalarda faoliyat olib borishi uchun chet tilini egallashi nazarda tutiladi.</p>

O'quv dasturning vazifalari	Modulning asosiy vazifasi soha bo'yicha chet tillarini o'rganishni yanada rivojlantirish, talabalarning mazkur yo'nalishdagi bilimlarini xalqaro standartlarga muvofiq ravishda egallashini ta'minlash, chet tilida mustaqil o'qish hamda tibbiy va farmasevtik matnlarni tushunish, tanlangan mutaxassislik bo'yicha ilmiy adabiyotlardan olingan ma'lumotlarni tushuna olishni o'zida mujassamlashtiradi.
Modul buyicha o'quvchilarning bilim, ko'nikma	"Ta'limning barcha bosqichlari bitiruvchilarining chet tillari bo'yicha tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan talablar"ga muvofiq, professional ta'lim muassasalarining ixtisosligi chet tili bo'lmagan bo'limlari barcha bosqichi talabalari (PTMda o'quv kursi boshlanishida A2 darajaga ega bo'lgan holda) o'qish yakunida chet tili bo'yicha V1 darajani egallashlari lozim. Unga ko'ra

bitiruvchi talabalar mazkur darajani ta'minlovchi tegishli kommunikativ kompetensiyalarni egallashlari, ya'ni o'rganilayotgan chet tili bo'yicha egallagan bilim, ko'nikma va malakalarni muloqot jarayonida qo'llash qobiliyatiga ega bo'lishlari lozim. Bunda professional ta'lim bo'yicha nutq ko'nikma va malakalarining grammatik, leksik, fonetik va orfografik ko'rsatkichlarining ta'lim mazmuniga muvofiq ravishda moslashtirilishi va soha bo'yicha chet tillarni bilishning umumevropa tizimiga muvofiq, ular sodda va tushunarli shaklda berilishi maqsadga muvofiqdir. Talaba xorijiy tilda kasbiy faoliyatiga oid egallagan malaka va ko'nikmalari to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi, bilishi va undan foydalana olishi kabi quyidagi malakalariga ega bo'lishi kerak:

Tinglash: ma'ruza, taqdimot va munozaralar, radio va televidenie eshittirishlari, yangiliklar, intervyular, hujjatli film va shu kabi og'zaki matnlar; reklama va e'lonlar; til sohiblari nutq yozuvlari (badiiy, hujjatli filmlar, ommaviy chiqish va hokazo); til sohiblarining ijtimoiy mavzulardagi o'zaro suhbat;

tinglangan axborotning asosiy maqsadi, to'liq mazmunini tinglab tushunish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish.

Gapirish: Dialogik nutqijtimoiy mavzularda suhbat va norasmiy dialog; kasbiy yoki boshqa mavzularda rasmiy va norasmiy munozaralar; munozarani boshqarish, intervyu, muzokaralar va telefon orqali muloqot olib borish.

Monologik nutqixtisoslikka oid mavzularda ma'ruza tayyorlash va o'qish;

munozara, dalil va isbotlarni olg'a surish, fikrni asoslab berish; reklama va maxsus mavzularda taqdimot tayyorlash hamda chiqish qilish;

ma'lumotlarni umumlashtirish, maqolalar yozish, muhokama qilish.

O'qish: tanishuv o'qish, ko'z yugurtirib o'qish va sinchiklab o'qish ko'nikma va malakalarini rivojlantirish; xat-xabar, yozishmalar va elektron pochta o'qish;

maxsus materiallarni o'zida aks ettirgan autentik matnlarni o'qish; maxsus so'z va terminlarga ega matnlarni, ilmiy va kasbga oid adabiyotlarni, elektron manbalar va matbuot materiallarini o'qish.

Yozuv: turli yozishmalar, xat-xabarlar va maxsus dokladlar (eslatma, CV va hokazo) yozish;

esse, bayon, rezyume, tadqiqot ishi (maqolalar, bitiruv malakaviy ishlar) yozish.

Kasbga yo'naltirilgan bosqich: Kasbga yo'naltirilgan bosqichning

asosiy maqsadi:

-nutq turlari bo'yicha kasbiy sohada chet tilini amaliy egallash; -talabani ijodiy shaxs sifatida rivojlantirish;

-soha bo'yicha adabiyotlarni tarjima qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish; Tinglash:

kasbga yo'naltirilgan autentik materiallarni bir marta eshitib asosiy mazmunini tushunish va zarur axborotni olish;

kundalik voqealar haqida yangiliklar, reportajlarni tushunish, film qahramonlari nutqini tushunish. Gapirish Dialogik nutq

til sohiblari bilan erkin muloqotda bo'lish va kasbiy mavzularda o'z fikr va mulohazalarini isbotlab berish;

suhbatni boshlash va tugatishni bilish, suhbatdoshiga taklif va maslahat berish, savollariga javob berish, axborot almashish, muhokama qilinayotgan dalillarni aniqlashtirish, o'qigan yoki eshitganlarini muhokama qilish;

matn asosiy mazmunini ifodalovchi leksik va sintaktik qurilmalarga asoslanib gapirib berish; assotsiativ tafakkurga asoslanib mulohaza, tanqid, baholash dalillar bilan isbotlash orqali o'z nutqini tuzish;

ritorik xarakterga ega dialog nutq malakalarini takomillashtirish; kasbiy muloqotlar, konferensiya, simpozium, uchrashuv va munozaralarda qatnashish uchun nutq faoliyati, ko'nikma va malakalarini takomillashtirish.

Monologik nutq: dolzarb muammo yuzasida barcha "Tarafdor" va "Qarshi" dalillarni keltirgan holda o'z fikrini bayon qilish;

tinglagan va o'qigan matn mazmunini gapirish;

mazmunga baho berish;

o'rganilgan mavzular bo'yicha axborot berish

o'qigan matnni tahlil qilish va sharhlash;

o'qigan yoki tinglagan matnni qisqacha mazmunini bayon

etish; o'rganilgan mavzuda chiqish qilish;

ijtimoiy –siyosiy matnlarni o'qib sharhlab berish.

O'qish: Tanishuv o'qishmatnni lug'atsiz, berilgan savol yoki umumiy mazmunini tushunish maqsadida o'qish;

10 % gacha notanish so'z bo'lgan ilmiy-ommabop, ijtimoiy-siyosiy, maxsus badiiy matnlar;

matn mazmunini chet tilida yoki ona tilida so'zlab berish, paragraflarni nomlash, test topshirish.

Sinchiklab (o'rganib) o'qishmatnni asosiy axborotni ajratib olgan holda mazmunini to'liq va aniq tushunib o'qish.

O'qish tezligi, hajmi: maxsus, 12% gacha notanish so'zga ega bo'lgan 1600 bosma belgili ilmiy-ommabop matnni lug'atdan foydalanib 1,0 akademik soatda o'qish.

Ko'z yugurtirib o'qish:

matn mazmuni xususiyatlarini aniqlash;

zarur axborotni matndan topish;

so'z (matn) ma'no mazmunini kontekst asosida fahmlab olish; matndagi birlamchi (asosiy) ikkinchi darajali axborotni ajratish; -matn kalit so'zlarini ajrata olish;

-matn qismlariga sarlavha qo'yish.

Yozuv:

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kasbga yo'naltirilgan bosqichda shakllangan malakalarni takomillashtirish;</li> <li>- referat, annotasiya yozish texnikasini takomillashtirish;</li> <li>- hujjatlarni rasmiylashtirishni bilish (tuzilishi, uslubi, hujjat tili) va u asosida hujjatlarni namunaga qarab, sxemaga ko'ra, klishe va iboralarni qo'llab, axborotni hisobga olib, ish yuritish vaziyatlari talablariga mos ravishda rasmiylashtirish;</li> <li>- berilgan mavzuda bayon, esse, rezyume tuzish, sohaga oid adabiyotlar bo'yicha referat yozish.</li> </ul>
O'qitishni tashkiliy shakli	Kunduzgi

Baholash tartibi	Baholash bo'yicha amaldagi tartib asosida
Axborot manbalari	<p>. Turdieva K. va hammualliflar, O'zbek tili. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tibbiyot oliy o'quv yurtlari rusiyzabon talabalari uchun darslik. T., 2018 y.</p> <p>2. Turdieva K., Ahmedova D., O'zbek tili. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tibbiyot oliy o'quv yurtlari rusiyzabon talabalari uchun o'quv qo'llanma. T., 2006 y.</p> <p>3. Turdieva K., Ahmedova D., O'zbek tili. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan oliy o'quv yurtlari uchun darslik. T., 2007 y</p>
Ta'lim jarayoni tavsiya etiladigan jihozalar	Darsliklar,visual didaktik tarqatma materiallar, testlar,vaziyatli masalalar.O`qitish materiallar to`plami
Tuzuvchilar:	<p><b>Г.У.Рустам-Валиева</b>  преподаватель русского языка  1 – Республиканского техникума общественного здоровья имени Абу Али ибн Сино .</p>

<b>Taqrizchilar:</b>	<b>H.Тураева</b> преподаватель 1 – Республиканского техникума общественного здоровья имени Абу Али ибн Сино
<p>O'quv dasturi Professional ta'limni rivojlantirish instituti instituti Sog'liqni saqlash yo'nalishlari O'quv metodik birlashmasining 2025-yil 15- maydagi 3-sonli majlis bayoni bilan ma'qullangan.</p> <p>O'zbekiston Respublikasi Oliy, o'rta maxsus va professional ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashining 2025-yil 20-maydagi 4- son yig'ilishida ma'qullangan va Vazirlikning 2025-yil 29- maydagi 194-son buyrug'i bilan <b>TASDIQLANDI VA JORIY ETILDI</b></p>	

## 2. O'quv MODUL DASTURI mazmuni

<b>No</b>	<b>Mavzuning nomi</b>	<b>yukl ama : Ja mi</b>	<b>mas hg'u loti: Au dit ori ya</b>	<b>M us ta qil ta ' li m</b>
Unit 1. Basics	1. Our future profession Culture project: The history and development of traditional medicine	2	2	1
Unit 1. Basics	2. Parts of the body 1,2 Culture project: Traditional European medicine	2	2	1
Unit 1. Basics	3. Text: Heart and blood. Health and illness	2	2	1
Unit 1. Basics	4. The Skeleton	2	2	1

Unit 2. Medical and Paramedical Personnel	5. Nurses Culture project: Traditional Korean medicine	2	2	1
---	---	---	---	---

and Places				
Unit 2. Medical and Paramedical Personnel and Places	6. Medical Practitioners Culture project: Traditional Unani medicine	2	2	1
Unit 2. Medical and Paramedical Personnel and Places	7. Nurse's work at the surgical department Culture project: Traditional African medicine	2	2	1
Unit 2. Medical and Paramedical Personnel and Places	8. About Avicenna Culture project: Traditional Asian medicine	2	2	1
Unit 2. Medical and Paramedical Personnel and Places	9. About Avicenna Culture project: Traditional Asian medicine	2	2	1
Unit 2. Medical and Paramedical Personnel and Places	10. Hospitals Culture project: Islamic medicine	2	2	1
Unit 2. Medical and Paramedical Personnel and Places	11. Some good rules for nurses Culture project: Traditional Indian medicine	2	2	1
Unit 3. Education and Training	12. Medical Education 1 Culture project: Siddha medicine	2	1	1
Unit 3. Education and Training	13. Medical Education 2 Culture project: Siddha medicine	2	2	1
Unit 3. Education and Training	14. Fractures Culture project: Non-traditional methods of	2	2	1

		treatment			
Unit 3. Education and Training		15. Fractures Culture project: : Traditional Asian medicine	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms		16. Symptoms and signs Culture project: Urinotherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms		17. Infectious diseases Culture project: Aromatherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms		18. Rickets Culture project: Homeopathy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms		19. Measles Culture project: Mineral therapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms		20. Measles Culture project: Mineral therapy.e	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms		21. About incurable diseases Culture project: Sound therapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms		22. About incurable diseases Culture project: Sound therapy	2	2	1

Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms		23. The eye Culture project: Acupuncture	2	2	1
--	--	---	---	---	---

Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	24. The eye Culture project: Acupuncture	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	25. Fever Culture project: Diettherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	26. Fever Culture project: Diettherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	27. Heart and circulation Culture project: Apitherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	28. Heart and circulation Culture project: Apitherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	29. Sunstroke Culture project: Manual therapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	30. Sunstroke Culture project: Manual therapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	31-мавзы. Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms 31. Infection Culture project: Hirudotherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	32. Infection Culture project: Hirudotherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms Treatment	33. Mental illness Culture project: Bioenergy therapy	2	2	1

Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms Treatment	34. Mental illness. Culture project: Bioenergy therapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	35. The nervous system 1,2 Culture project: Hydrotherapy	2	2	1
Unit 4. Systems, Diseases and Symptoms	36. The nervous system 1,2 Culture project: Hydrotherapy	2	2	1
Unit 5. Investigations	37. Basic investigations.X-Ray.MRI and Ultrasound Culture project: Psychotherapy	2	2	1
Unit 5. Investigations	38. Basic investigations.X-Ray.MRI and Ultrasound Culture project: Psychotherapy.	2	2	1
Unit 6. Basics	39. The hospital team	2	2	1